

**Pöytäkirja: Kouvolan Kaupunginhallitus 05.05.2025****Aika** 05.05.2025 klo 15:00 - 16:13**Paikka** Kaupunginhallituksen kokoushuone 265**Asiat**

| <b>Asia</b> | <b>Liitteet</b> | <b>Otsikko</b>                                                                                                                                                                                               | <b>Sivu</b> |
|-------------|-----------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
| § 106       |                 | Laillisuus ja päätösvaltaisuus                                                                                                                                                                               | 4           |
| § 107       |                 | Pöytäkirjan tarkastajat                                                                                                                                                                                      | 5           |
| § 108       |                 | Ajankohtaiset infoasiat                                                                                                                                                                                      | 6           |
| § 109       | 1               | Kouvolan kaupungin ostolaskut vuonna 2024 ja hankintojen paikallisuusaste                                                                                                                                    | 7           |
| § 110       | 2               | Kouvolan kaupungin henkilöstön palkitsemisjärjestelmän päivitys                                                                                                                                              | 9           |
| § 111       | 3               | Hyvinvointikertomuksen vuosiraportti 2025                                                                                                                                                                    | 12          |
| § 112       | 4, 5            | Talouden ja henkilöstön kuukausikatsaus 1-3/2025                                                                                                                                                             | 15          |
| § 113       | 6               | Kaupunginjuristin viran haettavaksi julistaminen                                                                                                                                                             | 20          |
| § 114       |                 | Vastaus valtuustoaloitteeseen luonnon monimuotoisuussuunnitelman laatimiseksi Kouvolaan                                                                                                                      | 23          |
| § 115       |                 | Vastaus valtuustoaloitteeseen ruoka- ja kahvitarjoilun lopettamiseksi kaikissa Kouvolan kaupungin valtuutettujen tilaisuuksissa, kuten kaupunginhallituksen, kaupunginvaltuuston ja lautakuntien kokouksissa | 39          |
| § 116       | 7               | Ilmoitusasiat sekä kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat ja päätökset                                                                                                        | 43          |

## Osallistujat

|       | Nimi            | Tehtävä              | Lisätiedot |
|-------|-----------------|----------------------|------------|
| Läsnä | Nyberg Jukka    | puheenjohtaja        |            |
|       | Bamberg Ukko    | 2. varapuheenjohtaja |            |
|       | Karvonen Tapio  | jäsen                |            |
|       | Raunio Milla    | jäsen                |            |
|       | Witting Miia    | jäsen                |            |
|       | Huuhilo Manu    | jäsen                |            |
|       | Kekki Kirsi     | jäsen                |            |
|       | Patjas Janne    | jäsen                |            |
|       | Villikka Anni   | jäsen                |            |
|       | Varjola Liisa   | jäsen                |            |
|       | Pakkanen Markku | jäsen                |            |
|       | Aikio Jenni     | jäsen                |            |
|       | Peltola Pulla   | varajäsen            |            |

|     | Nimi                    | Tehtävä                                  | Lisätiedot                                                      |
|-----|-------------------------|------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|
| Muu | Werning Paula           | valtuuston pj.                           | Saapui kokoukseen §:n 109 käsittelyn aikana klo 15.10.          |
|     | Hasu Jenny              | valtuuston 3. varapj.                    |                                                                 |
|     | Toikka Marita           | esittelijä, kaupunginjohtaja             |                                                                 |
|     | Forsell Tuukka          | asiantuntija,<br>apulaiskaupunginjohtaja |                                                                 |
|     | Rahkonen-Rannikko Saara | sihteeri, hallintojohtaja                |                                                                 |
|     | Jyrkilä Marja-Liisa     | asiantuntija,<br>hankintapäällikkö       | Kokouksessa paikalla §:n 109 käsittelyn aikana klo 15.06-15.08. |
|     | Karhu Päivi             | asiantuntija,<br>henkilöstöjohtaja       | Kokouksessa paikalla §:n 110 käsittelyn aikana klo 15.14-15.19. |
|     | Junnonen Sanna-Riitta   | asiantuntija,<br>hyvinvointipäällikkö    | Kokouksessa paikalla §:n 111 käsittelyn aikana klo 15.20-15.35. |

|        | Nimi           | Tehtävä               | Lisätiedot |
|--------|----------------|-----------------------|------------|
| Poissa | Leppänen Jouko | puheenjohtaja         |            |
|        | Kaunisto Ville | valtuuston 1. varapj. |            |
|        | Jaanu Mikko    | valtuuston 2. varapj. |            |

**Pöytäkirjan tarkastus**

Jukka Nyberg, puheenjohtaja

Saara Rahkonen-Rannikko, sihteeri

Milla Raunio, pöytäkirjan tarkastaja

Liisa Varjola, pöytäkirjan tarkastaja

Pöytäkirja on tarkastettu 8.5.2025.

Pöytäkirja on sähköisesti allekirjoitettu.

§ 113 tarkastettiin kokouksessa 5.5.2025.

**Pöytäkirja on nähtävänä**

Yleisessä tietoverkossa, Kouvolan kaupungin verkkosivuilla 9.5.2025 lähtien.

§ 113 on nähtävillä yleisessä tietoverkossa, Kouvolan kaupungin verkkosivuilla 6.5.2025 lähtien.

**Laillisuus ja päätösvaltaisuus****Kaupunginhallitus 05.05.2025 § 106**

Hallintosäännön 137 §:n mukaan avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä sen, onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Kuntalain (410/2015) 103 § 2 mom. mukaan muu toimielin kuin valtuusto on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Hallintosäännön 129 §:n mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsu lähetetään, mikäli mahdollista vähintään neljä päivää ennen kokousta jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus toimielimen päättämällä tavalla.

**Kaupunginjohtajan ehdotus:**

Puheenjohtaja toteaa läsnäolijat sekä kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

**Kaupunginhallituksen päätös:**

Läsnäolotarkastuksen tultua suoritetuksi puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

---

---

**Pöytäkirjan tarkastajat**

**Kaupunginhallitus 05.05.2025 § 107**

Kuntalain (410/2015) 107 §:n mukaisesti toimielimen kokouksista pidetään pöytäkirjaa.

Hallintosäännön 148 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Hallintosäännön 149 §:ssä todetaan, että pöytäkirja pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kaupungin verkkosivuilla kuntalain 140 §:n mukaisesti salassapitosäännökset huomioiden.

**Kaupunginjohtajan ehdotus:**

Kaupunginhallitus päättää valita tämän pöytäkirjan tarkastajiksi tarkastusvuorossa olevat jäsenet Milla Raunion ja Liisa Varjolan sekä varalle Anni Villikan.

**Kaupunginhallituksen päätös:**

Kaupunginhallitus päätti valita pöytäkirjan tarkastajiksi Milla Raunion ja Liisa Varjolan.

---

**Ajankohtaiset infoasiat****Kaupunginhallitus 05.05.2025 § 108**

**Valmistelija:** hallintojohtaja Saara Rahkonen-Rannikko, puh. 020 615 9066, saara.rahkonen-rannikko(at)kouvola.fi

1. Kaupunginjohtajan ajankohtaiset infoasiat.
2. Kaupunginhallituksen puheenjohtajan ajankohtaiset infoasiat.
3. Kaupunginjohtaja Marita Toikka on pitänyt kaupungin puheen Maanpuolustuksen suunnittelukunnan yleisötilaisuudessa 28.4.2025.

**Kaupunginjohtajan ehdotus:**

1. Kaupunginhallitus päättää merkitä asian tiedoksi.
2. Kaupunginhallitus päättää merkitä asian tiedoksi.
3. Kaupunginhallitus päättää merkitä asian tiedoksi.

**Kaupunginhallituksen päätös:**

1. Kaupunginhallitus päätti merkitä asian tiedoksi.
2. Kaupunginhallitus päätti merkitä asian tiedoksi.
3. Kaupunginhallitus päätti merkitä asian tiedoksi.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi, että kaupunginhallituksen jäsen Jenni Aikio on pitänyt kaupungin puheen opiskelijayhdistys Kuplan järjestämässä Unto Seppäsen patsaan lakituksessa 1.5.2025.

---

**Kouvolan kaupungin ostolaskut vuonna 2024 ja hankintojen paikallisuusaste****9663/00.01.02.02/2025****Kaupunginhallitus 05.05.2025 § 109**

**Valmistelija:** hallintojohtaja Saara Rahkonen-Rannikko, puh. 020 615 9066, saara.rahkonen-rannikko(at)kouvola.fi

**Asian valmistelun tausta**

Kaupungin ostolaskuja on analysoitu samalla tavalla vuodesta 2013. Vuodesta 2022 lukien analyysi poikkeaa aikaisemmista vuosista siinä, että tarkastelussa on ollut nettokustannukset (ei sisällä arvonlisäveroa) aiempien vuosien bruttokustannusten sijaan. Tämän vuoksi euromääräinen vertailu edellisiin vuosiin ei ole tarkoituksenmukaista. Paikallisuuden näkökulmasta Kouvolan suhteellinen osuus toimittajista ja euromääräisistä ostoista ja sen kehitys tarkasteluajanjaksolla onkin merkittävämpi vertailumittari. Vuodesta 2023 lukien paikallisuuskäsitettä on laajennettu. Paikalliseksi yritykseksi lasketaan yritys, jolla on joko kotipaikka tai toimipiste Kouvolassa.

**Paikallisuusaste vuonna 2024**

Vuonna 2024 ostojen paikallisuusaste oli 79,9 %:a. Kasvua on tullut edelliseen vuoteen 3,2 prosenttiyksikköä. Markkinaehtoisista ostoista (92,3 milj €) 73,8 milj. euroa kohdistui paikallisille yrityksille. Paikallisten (kotipaikka tai toimipiste Kouvolassa) toimittajien osuus kaikista toimittajista 40,7 %:a. Paikallisten toimittajien suhteellisen osuuden kasvu edelliseen vuoteen nähden on 2,2 prosenttiyksikköä. Ostojen euromääriä tarkasteltaessa analyysin kohteena olevat ostolaskut ovat pienentyneet vuoteen 2023 verrattuna 9,7 milj. euroa.

Tarkempi analyysi ostolaskujen paikallisuuden kehityksestä esitellään **liitteenä** olevassa ostolaskuanalyysissa.

Hankintapäällikkö Marja-Liisa Jyrkilä on kokouksessa paikalla asiantuntijana vastaamassa kysymyksiin.

Lisätietoja: kehittämispäällikkö Liisa Kolari, puh 020 615 8026, liisa.kolari(at)kouvola.fi ja hankintapäällikkö Marja-Liisa Jyrkilä, puh. 020 615 7166, marja-liisa.jyrkila(at)kouvola.fi.

**Kaupunginjohtajan ehdotus:**

Kaupunginhallitus päättää merkitä tiedoksi ostojen paikallisuusasteen vuonna 2024.

**Kaupunginhallituksen päätös:**

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden hankintapäällikkö Marja-Liisa Jyrkilälle, joka oli kokouksessa paikalla asiantuntijana tämän asian käsittelyn aikana.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Paula Werning saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana.

---

**Liitteet**

Liite1 Ostolaskut 2024, ostolaskuanalyysi\_kh05052025

## Kouvolan kaupungin henkilöstön palkitsemisjärjestelmän päivitys

9624/01.02.03/2025

### Kaupunginhallitus 05.05.2025 § 110

**Valmistelija:** henkilöstöjohtaja Päivi Karhu, puh. 020 615 4001,  
paivi.karhu(at)kouvola.fi

#### Yhteenveto

Palkitseminen on johtamisen väline. Sen avulla pyritään rekrytoimaan osaavaa henkilöstöä, sitouttamaan henkilöstöä, motivoimaan henkilöstöä hyviin työsuorituksiin, onnistumaan muutoksissa ja lisäämään toiminnan tuloksellisuutta. Kouvolan kaupungin henkilöstön palkitsemisjärjestelmä koostuu palkkausjärjestelmästä, huomionosoituksista, henkilöstöeduista ja aineettomasta palkitsemista.

#### Asian valmistelun tausta ja päätösvallan perusteet

Kouvolan kaupungin henkilöstön palkitsemisjärjestelmää on päivitetty. Henkilöstöpalvelut ovat valmistelleet asiaa yhteistyössä johdon ja henkilöstön edustajien kanssa. Palkitsemisjärjestelmän päivittämistä on käsitelty kaupungin yhteistyöryhmässä 28.4.2025.

Kouvolan kaupungin hallintosäännön 21.1 §:n 5-kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää henkilöstöä koskevista strategisista linjauksista.

#### Henkilöstön palkitsemisjärjestelmä

Palkitsemista pidetään tehokkaimpana käytettävissä olevana välineenä viestittää henkilöstölle organisaation tärkeitä arvoja ja tavoitteita. Palkitseminen on strategista, kun sillä pyritään edistämään tavoitteiden saavuttamista ja arvojen mukaista toimintaa.

Palkitseminen on kiinteä osa johtamisjärjestelmää ja sen tavoitteena on

- tukea kaupungin strategiaa ja tavoitteiden toteutumista
- motivoida henkilöstöä hyviin työsuorituksiin
- kannustaa henkilöstöä tuloksellisuuden parantamiseen ja uusien toimintatapojen kehittämiseen
- luoda Kouvolan kaupungin hyvää työnantajakuva.

Palkitseminen jaetaan yleensä aineelliseen ja aineettomaan palkitsemiseen. Aineellisella palkitsemisella tarkoitetaan erilaisia rahallisia ja niihin verrattavia palkitsemismuotoja, kuten palkkaedut,

tavarat ja palvelut. Aineettomalla palkitsemisella tarkoitetaan ei-materiaalista palkitsemista, kuten työaikajoustoja työn ja perhe-elämän yhteensovittamiseksi, mahdollisuuksia osaamisen kehittämiseen, palautetta, kiitosta ja kannustamista.

Kouvolan kaupungin henkilöstön palkitsemisjärjestelmä koostuu palkkausjärjestelmästä, huomionosoituksista, henkilöstöeduista ja aineettomasta palkitsemista.

Sopimusalakohittaiset palkkausjärjestelmät perustuvat kunta-alan virka- ja työehtosopimuksiin ja niiden osalta kyse on työantajakohtaisesta soveltamisesta, joten palkkausjärjestelmiä kuvattu henkilöstön palkitsemisjärjestelmässä ainoastaan yleisellä tasolla. Kertapalkkiota voidaan käyttää sekä yksilön että ryhmän palkitsemiseen. Kertapalkkion käyttämistä palkitsemiseen koskevat periaatteet määrittellään palkitsemisjärjestelmässä.

Huomionosoitusten osalta Kouvolan kaupunki muistaa henkilöstöä merkkipäivien ja eläkkeelle siirtymisen osalta. Henkilöstön eroamista muusta syystä kaupungin palveluksesta ei enää jatkossa huomioida lahjan muodossa. Kouvolan kaupunki hakee ansiotuneille viranhaltijoille ja työntekijöille ritarikuntien kunniamerkkejä ja Kuntaliiton kultaisen ansiomerkin 30 vuotta kunnallisessa palvelussuhteessa olleille. Lisäksi kaupungilla toteutetaan erilaista teemakohtaista palkitsemista työyhteisöjen, esihenkilöiden ja työntekijöiden palkitsemiseen.

Henkilöstöetujen osalta käytössä on muun muassa lakisääteistä työterveyshuoltoa paremmat työterveyspalvelut, Epassi ja vuosittainen henkilöstötilaisuus. Kouvolan kaupungilla otetaan käyttöön myös työsuhdepolkupyöräetu. Lisäksi osaamisen kehittämistä tuetaan eri tavoin ja harkinnanvaraisia palkkaetuja maksetaan joidenkin virka-/työvapaiden osalta.

Henkilöstön palkitsemisjärjestelmä on **liitteenä**.

Henkilöstöjohtaja Päivi Karhu on kokouksessa paikalla asiantuntijana vastaamassa kysymyksiin.

Lisätietoja: henkilöstöjohtaja Päivi Karhu, puh. 020 615 4001, paivi.karhu(at)kouvola.fi.

### **Kaupunginjohtajan ehdotus:**

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä päivitetyn henkilöstön palkitsemisjärjestelmän, joka tulee voimaan 1.6.2025, ja oikeuttaa henkilöstöjohtajan tekemään siihen teknisiä korjauksia ja täydennyksiä.

### **Kaupunginhallituksen päätös:**

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden henkilöstöjohtaja Päivi Karhulle, joka oli kokouksessa paikalla asiantuntijana tämän asian käsittelyn aikana.

\_\_\_\_\_

**Liitteet**

Liite2 Kouvolan kaupungin henkilöstön palkitsemisjärjestelmä\_kh05052025

**Hyvinvointikertomuksen vuosiraportti 2025****9662/00.01.02.01/2025****Kaupunginhallitus 05.05.2025 § 111**

**Valmistelija:** apulaiskaupunginjohtaja Tuukka Forsell, puh. 020 615 9333, tuukka.forsell(at)kouvola.fi

**Yhteenveto**

Hyvinvointikertomus 2025 kuvaa väestön hyvinvoinnin tilaa vuodelta 2024. Tähän kertomukseen on valittu teemoiksi;

- HYTE-kerroin - hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kerroin on kannustin, joka vaikuttaa kuntien saamaan valtionosuuteen. Se perustuu kuntien tekemään hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyöhön.
- Hyvinvointikysely – vuosittain toteutettava Kouvolan kaupungin laatima kysely, jossa hyvinvoinnin lisäksi on vaihtuva vuositeema. Kysely on toteutettu vuodesta 2018.
- MOVE-mittaukset - perusopetuksen 5. ja 8. vuosiluokkien oppilaille tarkoitettu fyysisen toimintakyvyn valtakunnallinen tiedonkeruu- ja palautejärjestelmä. Mittaukset toteutetaan vuosittain osana koulun liikuntakasvatusta elo-syyskuun aikana.

Näistä kaikista on päivitetty indikaattoriarvot vuodelta 2024.

Lisäksi kertomuksessa on raportoitu keskeiset kohdat seuraavista kaupunkistrategiaa toteuttavista ohjelmista; Osallisuussuunnitelma 2021-2025 (hyväksytty kv 15.11.2021), Kouvolan kaupungin palvelujen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2022-2025 (kv 17.10.2022) sekä Kaikkien Kouvola 2023-2025 (kv 4.9.2023). Myös Vammaispoliittisen ohjelman esteettömyyteen liittyvät toimenpiteet on raportoitu tässä vuosiraportissa.

Hyvinvointisuunnitelma 2026 toteutetaan osana kaupungin talousarvioprosessia syksyllä 2025.

Kouvolan kaupungin vertailukohteiksi on valittu Lappeenranta ja Rovaniemi sekä Kotka toisena Kymenlaakson kaupunkina. Lisäksi tarkasteluun sisällytetään koko maan arvo siltä osin kuin se on vertailtavissa.

### **Asian valmistelun tausta ja päätösvallanperusteet**

Lain sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämisestä 6 §:n mukaan Kunnassa on raportoitava kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä valtuustolle vuosittain. Lisäksi kunnassa on valmisteltava valtuustolle valtuustokausittain hyvinvointikertomus ja -suunnitelma edellä mainituista asioista. Kouvolan kaupungin laaja hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2021–2025 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 15.11.2021 § 130. Kunnan on toimitettava hyvinvointikertomus ja -suunnitelma hyvinvointialueelle ja julkaistava se julkisessa tietoverkossa.

Kouvolan laajassa hyvinvointikertomuksessa 2021–2025 tavoitteeksi oli asetettu;

- Terveellisten elintapojen ja kulttuurisen hyvinvoinnin edistäminen
- Osallisuuden vahvistaminen
- Työllisyyden parantaminen
- Arjen turvallisuus

Lisäksi siinä oli korostettu maakunnallisen yhteistyön merkitystä. Vuosittaisessa raportoinnissa on huomioitu edellä mainitut tavoitteet ja avattu indikaattorien muodossa tavoitteiden toteutumista.

Päätösvallanperuste Hallintosääntö 21§ ja Laki sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämisestä 6§.

### **Positiiviset ja negatiiviset kehityskulut**

#### *Positiiviset kehityskulut*

Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvien hoitajaksojen määrä 65 vuotta täyttäneillä Kouvolassa koko maan tasoa lähes kolmanneksen alempi ja verrokkikuntien matalimmalla tasolla Kotkan kanssa ja laskenut joka vuosi vuodesta 2019 lähtien. Koulutuksen ulkopuolelle jäi 17–24-vuotiaista nuorista 8,5 % vastaavan ikäisestä väestöstä. Prosenttiosuus on kääntynyt laskuun ja on mittausjakson alin

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneita 25–64-vuotiaita vastaavan ikäisestä väestöstä on Kouvolassa 2 %. Tämä on noin 0,4 prosenttiyksikköä koko maan tasoa alempi vuonna 2023.

#### *Negatiiviset kehityskulut*

Kouvolalaisista 8.-9. luokan oppilaista 28,3 % tuntee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi. Luku on vertailukunnista toiseksi huonoin. Kouvolassa työkyvyttömyyseläkettä saavien 25-64 vuotiaiden osuus vastaavan ikäisestä väestöstä on suurin, 8,5 %. Kouvolan 8. ja 9. luokan oppilaista on ylipainoisia 18,6 %. Määrä on korkeampi koko maahan ja verrokkikaupunkeihin nähden, mutta laskenut hieman

edellisestä kyselystä. Avoimia työpaikkoja oli vuonna 2024 vuosikeskiarvoisesti kuukautta kohde 411. Luku oli vuonna 2023 649, vuonna 2022 luku oli 936 ja vuonna 2021 luku oli 887. Avoimien työpaikkojen määrä on siis laskenut Kouvolan työllisyysalueella suuresti. Tammikuussa työttömiä työnhakijoita Kouvolan työllisyysalueella vuonna 2024 oli 3751, kun se joulukuussa 2024 oli 4270. Suhdanne on vaikea. Move! -mittauksen mukaan 8.-luokkalaisista kouvolalaisista heikko fyysinen toimintakyky on 46 %:lla oppilaita. Osuus on kasvanut ja on selvästi verrokkikuntia sekä koko maan osuutta korkeampi.

Hyvinvointikertomuksen vuosiraportti 2025 on **liitteenä**.

Hyvinvointipäällikkö Sanna-Riitta Junnonen on kokouksessa paikalla esittelemässä asiaa ja asiantuntijana vastaamassa kysymyksiin.

Lisätietoja: hyvinvointipäällikkö Sanna-Riitta Junnonen, puh. 020 615 7429, sanna-riitta.junnonen(at)kouvola.fi

#### **Kaupunginjohtajan ehdotus:**

Kaupunginhallituksen ehdotus kaupunginvaltuustolle:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä liitteenä olevan hyvinvointikertomuksen vuosiraportin 2025.

#### **Kaupunginhallituksen päätös:**

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden hyvinvointipäällikkö Sanna-Riitta Junnoselle, joka oli kokouksessa paikalla asiantuntijana tämän asian käsittelyn aikana.

---

#### Liitteet

Liite3 Hyvinvointikertomus 2025\_kh05052025

**Talouden ja henkilöstön kuukausikatsaus 1-3/2025****9643/02.02.02/2025****Kaupunginhallitus 05.05.2025 § 112**

**Valmistelija:** talousjohtaja Hellevi Kunnas, puh. 020 615 5054, hellevi.kunnas(at)kouvola.fi

**Yhteenveto**

Kaupunginvaltuusto on 2.12.2024 hyväksynyt vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2025–2028 taloussuunnitelman.

Kouvolan kaupungin tilinpäätösennuste (-3,2 milj. euroa) on noin 2,5 milj. euroa talousarviota (-5,7 milj. euroa) parempi. Kaupungin toimintakate oli tammi-maaliskuussa 2025 oli 1,1 milj. euroa parempi kuin edellisenä vuonna ja sen arvioidaan tässä vaiheessa toteutuvan 2,4 milj. euroa talousarviota paremmin vuonna 2025.

Investointimenojen (55,3 milj. euroa) ennakoidaan toteutuvan noin 5 milj. euroa talousarviota pienempinä ja investointitulojen noin 0,2 milj. euroa talousarviota (60,4 milj. euroa) suurempina.

Koko henkilöstö on vähentynyt edellisvuodesta yhteensä 130:llä eli 4,6 prosentilla. Sairauspoissaoloja on ollut 5,5 kalenteripäivää/henkilötyövuosi. Tunnusluku on edellisvuoden tasolla.

Asukasluvun, 78 228, muutos vuodenvaiheen tilanteeseen on -158 henkilöä.

Työttömyysaste oli maaliskuussa 13,5 % (3/2024: 11,6 %).

**Kuntalain ja hallintosäännön mukainen toimivalta talouden seurannassa**

Kuntalain 110 §:n mukaan kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Kaupunginhallitus on 9.12.2024 antanut talousarvion täytäntöönpano-ohjeet vuodelle 2025. Täytäntöönpano-ohjeissa on määritelty kaupungin talousraportoinnin aikataulu vuodelle 2025.

Hallintosäännön 60 §:n mukaan toimielimet seuraavat talousarvion toteutumista kuukausittain ja toiminnan ja talouden toteutumisesta raportoidaan toimielimille talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden mukaan.

Talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden (Kh 9.12.2024 § 265) mukaan toimialajohtajien sekä muiden tilivelvollisten tulee jatkuvasti seurata

talousarvion ja sen käyttösuunnitelmien toteutumista ja saattaa mahdolliset poikkeamat asianomaisen toimielimen tietoon. Toimielimen on ryhdyttävä välittömästi korjaaviin toimenpiteisiin, mikäli ilmenee ettei talousarvio toteudu suunnitellulla tavalla. Talouden katsaukset toimielimille laaditaan raportointiaikataulun mukaisesti. Katsauksista tulee saada helposti käsitys oleellisista talousarviota koskevista poikkeamista. Laajemmat osavuositarkastukset tammi-huhtikuulta ja tammi-syyskuulta tuodaan tiedoksi kaupunginvaltuustolle.

Toimielimien raporttien laadinta vuonna 2025

| Kuukausitarkastus | Osavuositarkastus | Tilinpäätös    |
|-------------------|-------------------|----------------|
| Tammi-maaliskuu   | Tammi-huhtikuu    | Tammi-joulukuu |
| Tammi-heinäkuu    | Tammi-syyskuu     |                |
| Tammi-lokakuu     |                   |                |

Vuoden 2025 talousarviossa ja vuosien 2025–2028 taloussuunnitelmassa (Kv 2.12.2024, kohta 2.3.2) talousarvion sitovuus käyttötalousohjassa kaupunginvaltuustoon nähden on lautakunnan/toimielimen toimintakate (ilman osakkeiden, rakennusten ja maa-alueiden myyntiä). Osakkeiden, rakennusten ja maa-alueiden myynnit ovat omina sitovina erinä kaupunginhallituksen ja teknisen lautakunnan alaisessa toiminnassa. Lautakunnan/toimielimen tavoitteiden sekä määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta vastaa toimialajohtaja.

### Talousarvion toteutuminen

Toimintatuottojen arvioidaan toteutuvan 0,6 milj. euroa talousarviota suurempina. Merkittävimmät positiiviset poikkeamat muodostuvat eri hankkeiden tuista ja avustuksista. Valmistuksen omaan käyttöön arvioidaan toteutuvan 0,2 milj. euroa talousarvioon ennakoitua pienempänä oman rakentamisen vähenemisestä takia. Menoista jää toteutumatta vastaava summa.

Toimintakulujen osalta toteuman arvioidaan olevan 1,9 milj. euroa talousarviota parempi. Merkittävimmät poikkeamat muodostuvat muun muassa seuraavasti:

- aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden alitusarvio 0,5 milj. euroa; energian arvioitua pienempi toteuma
- avustuksien alitusarvio 0,6 milj. euroa; lasten kotihoidon tuen arvioitu pienempi toteuma

Julkista rahoitusta on maaliskuun loppuun mennessä saatu 52,1 milj. euroa. Verotulojen (pääosin yhteisöverot) arvioidaan toteutuvan 2,3 milj. euroa talousarviossa ennakoitua heikommin. Valtionosuudet toteutuvat

voimassa olevien päätösten mukaisesti 1,6 milj. euroa talousarviossa ennakoitua paremmin.

Rahoitustuottojen ja -kulujen arvioidaan toteutuvan noin 0,9 milj. euroa talousarviota paremmin. Merkittävin poikkeama arvioidaan tulevan korkokuluista korkotason alennettua.

Vuosikatteen arvioidaan toteutuvan 2,5 milj. euroa talousarviota paremmin. Poistojen ja arvonalennuksien arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisina.

Toimielimien osalta ylitystä talousarvion sitovuustasoon eli toimintakatteeseen on arvioitu kasvatus- ja opetuslautakunnan osalta. Toimielimien tilinpäätösennusteet poikkeavat koko kaupungin näkökulmasta tehtyyn ennusteeseen. Kasvatuksen ja opetuksen 0,3 milj. euron talousarvioylityksen kattamiseksi tehtyjä ja suunniteltuja toimenpiteitä ovat mm.:

- henkilöstökulujen hallinta: sijaiskulut sekä määräaikaisen henkilön käyttö

### **Investoinnit ja rahoitus**

Investointimenoja oli maaliskuun loppuun mennessä toteutunut 7,4 milj. euroa ja investointituloja noin 0,5 milj. euroa. Investointimenojen ennakoidaan toteutuvan noin 5 milj. euroa talousarviota pienempinä ja investointitulojen noin 0,2 milj. euroa talousarviota suurempina. Investointien toteutuminen painottuu loppuvuoteen. Pitkäaikaista rahalaitoslainaa on lyhennetty 37,2 milj. euroa. Uutta pitkäaikaista lainaa on nostettu maaliskuun loppuun mennessä 50 milj. euroa.

### **Väestö ja työllisyys**

Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan Kouvolassa oli maaliskuun lopussa 78 228 asukasta, mikä on 158 asukasta vähemmän edellisvuoden lopun tilanteeseen verrattuna.

Maaliskuun työttömyysaste oli 13,5 %, kun se edellisen vuoden vastaavana ajankohtana oli 11,6 %.

### **Henkilöstö**

Kouvolan kaupungin palveluksessa oli maaliskuun 2025 lopussa yhteensä 2689 viranhaltijaa/työntekijää, joista vakinaisia oli 2136. Määräaikaista henkilöstöä oli 553. Henkilöstömäärä on vähentynyt edellisvuodesta 130:lla eli 4,6 prosentilla. TE-uudistuksen myötä valtiolta siirtyi Kouvolan kaupungille 1.1.2025 alkaen liikkeenluovutuksella yhteensä 74 vakinaista ja yksi määräaikainen viranhaltija. Henkilöstömäärä henkilötyövuosina on yhteensä 2417,28, joten ne ovat vähentyneet 154,53:llä.

Maaliskuun loppuun mennessä vapautuneesta 29 virasta ja tehtävästä (eläkkeelle siirtyminen ja muut syyt) on jätetty täyttämättä 5 eli 17 prosenttia. Elinvoimapalveluissa lähtövaihtuvuudesta on hyödynnetty 75 prosenttia ja sivistyksessä 11 prosenttia. Tekniikka ja ympäristö -toimialalla alkuvuonna vapautuneet tehtävät on täytetty.

Henkilöstökulujen toteuma on 32,0 milj. euroa (23,6 %). Henkilöstökulut ovat kasvaneet viime vuodesta ainoastaan 0,4 prosentilla.

Sairauspoissaoloja on ollut keskimäärin 5,5 kalenteripäivää henkilötyövuotta kohden, mikä on saman verran kuin vuosi sitten. Sairauspoissaolojen vähentämiseen panostetaan tällä hetkellä vahvasti. Käynnissä on Ennakoinnin voimalla pidempään työuraan -hanke, johon on saatu Kevan työelämän kehittämisrahaa. Hankkeen tavoitteena on kehittää työkykyjohtamista proaktiiviseksi sekä vähentää sairauspoissaoloja ja ennenaikaista eläkkeelle siirtymistä.

Kevennetyn ja korvaavan työn käyttöä vaihtoehtona sairauspoissaololle pyritään lisäämään siten, että niiden suhteellinen osuus sairauspoissaolopäivistä olisi tänä vuonna 5 prosenttia. Kevennetyn ja korvaavan työn päivien osuus sairauspoissaolopäivistä on ollut tammi-maaliskuussa 3,1 %, kun se oli vuotta aiemmin 1,9 %.

### **Kaupunginhallituksen alainen toiminta**

Elinvoimapalveluiden käyttötalous ajalla 1.1.-31.3.2025 on toteutunut alle talousarvion (toimintakatteen toteuma-% ilman osakkeiden ja rakennusten myyntiä 11,7 %, laskennallinen 25,0 %). Toteutumisessa on vaihtelua palveluyksiköittäin. Merkittävimmät poikkeamat toimielimen osalta ovat saaduissa tuissa ja avustuksissa johtuen arvioitua suuremmista pakolaisten laskennallisista korvauksista. Energiakustannukset ovat vastaavasti hieman talousarviota suuremmat, mutta niiden odotetaan tasoittuvan kesäkuukausien aikana sekä meneillään olevista energiatehokkuustoimista. Osakkeiden ja rakennusten myynnit toteutuivat noin 0,1 milj. euroa.

Investointitulojen toteutuma ajalla 1.1.-31.3.2025 on 0,4 milj. euroa ja investointimenojen toteutuma on 6,4 milj. euroa.

Kouvolan kaupungin kuukausikatsaus 1-3/2025 ja kaupunginhallituksen alaisen toiminnan kuukausikatsaus 1-3/2025 ovat **liitteenä**.

Lisätietoja: talousjohtaja Hellevi Kunnas, puh. 020 615 5054, hellevi.kunnas(at)kouvola.fi, henkilöstöjohtaja Päivi Karhu, puh. 020 615 4001, paivi.karhu(at)kouvola.fi sekä kaupunginhallituksen alaisen toiminnan osalta apulaiskaupunginjohtaja Tuukka Forsell, puh. 020 615 9333, tuukka.forsell(at)kouvola.fi ja controller Anna Forsman-Vestman, anna.forsman-vestman(at)kouvola.fi, puh. 020 615 5212

### **Kaupunginjohtaja ehdotus:**

Kaupunginhallitus päättää

1. merkitä Kouvola kaupungin kuukausikatsauksen 1-3/2025 ja kaupunginhallituksen alaisen toiminnan kuukausikatsauksen 1-3/2025 tiedoksi.
2. velvoittaa toimielimet tekemään edelleen toimenpiteitä talousarviolitysten välttämiseksi sekä noudattamaan erittäin tiukkaa talouskuria. Kaikkien toimialojen osalta hankinnat, matkustus-, majoitus-, henkilöstö- ja muut kulut tulee minimoida.
3. velvoittaa toimialoja tarkastelemaan eläkkeelle siirtymistä ja muusta syystä vapautuvien virkojen ja tehtävien täyttämistä erittäin kriittisesti sekä noudattamaan kaikilta osin tiukkaa henkilöstösuunnittelua.

### **Kaupunginjohtajan muutettu päätösehdotus:**

Kaupunginhallitus päättää

1. merkitä Kouvola kaupungin kuukausikatsauksen 1-3/2025 ja kaupunginhallituksen alaisen toiminnan kuukausikatsauksen 1-3/2025 tiedoksi.
2. velvoittaa toimielimet kehittämään toimintojaan minimoimalla kuluja ja tehostamalla omaa toimintaa, vaikuttavuuden ja tuloksellisuuden näkökannan kautta.
3. velvoittaa toimialoja tarkastelemaan eläkkeelle siirtymistä ja muusta syystä vapautuvien virkojen ja tehtävien täyttämistä erittäin kriittisesti sekä noudattamaan kaikilta osin tiukkaa henkilöstösuunnittelua.

### **Kaupunginhallituksen päätös:**

Kaupunginhallitus hyväksyi muutetun päätösehdotuksen yksimielisesti.

---

#### **Liitteet**

Liite4 Kuukausikatsaus 1-3 2025 Kaupunginhallitus\_Kh05052025

Liite5 Kuukausikatsaus 1-3 2025 Kouvola kaupunki\_Kh05052025

## Kaupunginjuristin viran haettavaksi julistaminen

9067/01.01.01.01/2025

### Kaupunginhallitus 05.05.2025 § 113

**Valmistelija:** hallintojohtaja Saara Rahkonen-Rannikko, puh. 020 615 9066, saara.rahkonen-rannikko(at)kouvola.fi

#### Yhteenveto

Nykyinen kaupunginlakimiehen (1.6.2025 alkaen kaupunginjuristin) virka esitetään julistettavan haettavaksi siten, että 1.12.2025 vapautuva virka voidaan täyttää toiminnallisesti tarkoituksenmukaisella tavalla.

Alla tarkemmin kuvatuin perustein tarkoituksena on, että virka täytetään aluksi määräaikaisesti viransijaisuutena, ja tämän jälkeen vakituisesti 1.12.2025 alkaen.

Kaupunginlakimiehen virka on määritelty johtavassa asemassa olevaksi viraksi ja siksi viran haettavaksi julistamisesta päättää kaupunginhallitus. Virka esitetään siten julistettavan haettavaksi tällä hallituksen päätöksellä, ja rekrytoinnin toteutettavan alkukesän aikana, huomioiden kesälomakausi ja tehtävän vapautumiseen liittyvä aikataulu.

#### Asian valmistelun tausta ja päätösvallan perusteet

Hallintosäännön 39.1 §:n mukaan valinnasta päättävä viranomainen päättää alaistensa virkojen haettavaksi julistamisesta.

Hallintosäännön 40.2 §:n perusteella kaupunginlakimiehen valinnasta päättää kaupunginhallitus, koska kyseessä on johtavassa asemassa oleva virka.

Haettavaksi julkistettavana oleva virka sijoittuu elinvoimapalveluiden toimialalle konsernipalvelujen palveluun, hallintopalvelut-palveluyksikköön. Kyseessä on vakituinen virka. Hallintosäännön 40.4 §:n mukaisesti alkupalkasta päättää valinnan tekevä viranomainen.

Viran haettavaksi julistamisessa huomioidaan, että henkilöstöjohtaja on päätöksellään 29.4.2025 § 9 päättänyt kaupunginlakimiehen sekä lakimiehen virkanimikkeiden muuttamisesta siten, että 1.6.2025 alkaen kaupunginlakimiehen (virkanumero: 10013) osalta virkanimikkeenä on kaupunginjuristi. Juristi nimike on yleisesti käytössä myös kunta-alalla. Virka julistetaan haettavaksi tällä 1.6.2025 alkaen voimassa olevalla nimikkeellä.

Virka tulee avoimeksi ja voidaan täyttää vakituisesti 1.12.2025 alkaen nykyisen tehtävää hoitavan viranhaltijan [REDACTED]. Virka on kuitenkin

tarkoitus täyttää mahdollisimman pian, koska [REDACTED]  
[REDACTED] Kyseessä on keskeinen juridisten palveluiden tehtävä, jonka täyttäminen siten heti syyskuun alusta alkaen on tarkoituksenmukaista töiden järjestelyjen ja tehtävien hoitamisen turvaamiseksi. Siksi kyseisen viran haettavaksi julkistaminen on tärkeää ja tarkoituksenmukaista tehdä mahdollisimman pian alkava kesälomakausi huomioiden. Hallitukselle esitetään, että virka julistetaan haettavaksi tällä päätöksellä.

Hallintosäännön 40 §:n mukaan viran täyttämisestä päättää erillisellä päätöksellä se, jonka päätösvaltaan viran täyttäminen kuuluu. Tämän viran osalta erillisen valintapäätöksen tekee kaupunginhallitus (Hallintosääntö 40.2§).

### **Tehtävän tarkoitus**

Kaupunginjuristin viran tarkoituksena on hoitaa ja valvoa kaupungin oikeudellista edunvalvontaa ja edustaa kaupunkia tuomioistuimessa. Kaupunginjuristi tuottaa elinvoimapalveluiden sekä sivistyksen toimialojen päätöksenteossa tarvittavat juridiset palvelut, minkä lisäksi kaupunginjuristi valmistelee asioita elinvoimajaoston, kaupunginhallituksen ja -valtuuston sekä tarvittaessa sivistyksen toimialan toimielimille juridisten tarpeiden mukaisesti.

Lisäksi kaupunginjuristi johtaa pysäköinninvalvonnan toimintaa ja vastaa yksikön toiminnan suunnittelusta, kehittämisestä ja koordinoinnista sekä toimii pysäköinninvalvojana. Kaupunginlakimiehen virkaan kuuluu vaalien järjestämisen organisointi ja toteuttaminen ja lainmukaisuuden valvonta sekä keskusvaalilautakunnan sihteerin tehtävät.

Tehtävällä on laaja vaikutus koko organisaatioon ja kaupungin juridiseen edunvalvontaan. Lisäksi vaalien järjestämisen ja pysäköinninvalvonnan vastuiden osalta tehtävällä on suora vaikutus myös kuntalaisiin. Tehtävän hoitaminen edellyttää laajaa itsenäistä harkintaa ja ratkaisut vastuullista selvitystyötä ja analysointia.

### **Kelpoisuusvaatimus sekä muut edellytykset tehtävän hoitamiseksi**

Kaupunginjuristin viran kelpoisuusvaatimuksena on oikeustieteen maisterin tutkinto tai vastaava aiempi tutkinto.

Lisäksi edellytetään hyvää perehtyneisyyttä julkis- ja yksityisoikeuteen. Tehtävässä menestyminen edellyttää analyttisuutta, laajojenkin aineistojen hallintaa, joustavuutta, yhteistyökykyä ja kokonaisuuksien hahmottamista sekä selkokielistä neuvonanto- ja päätöksentekokykyä.

Kaupunginjuristilta odotetaan laaja-alaista kokemusta julkishallinnosta tai kunta-alasta sekä strategista näkemystä juridisten palveluiden toiminnasta ja kehittämisestä. Eduksi katsotaan yhtiö- ja

sopimusoikeudellinen osaaminen, hankintajuridiikan, vahingonkorvausoikeuden sekä valtioneuvoston hallitseminen ja varatuomarin arvo.

Virassa menestyäkseen henkilön tulee olla itseohjautuva, organisointikykyinen ja ratkaisukeskeinen. Hänellä tulee olla myös hyvät kirjalliset ja suulliset viestintätaidot sekä sujuvat tietotekniikkataidot.

Kaupunginjuristin toimii lakimiehen kanssa kaupungin juridisissa palveluissa ja toimii sijaisena lakimiehelle sekä hallintojohtajalle heidän ollessa estyneitä.

Kaupunginjuristin virkasuhteessa on tarkoituksenmukaista noudattaa kuuden (6) kuukauden koeaikaa. Virkaan valitun tulee esittää hyväksyttävä terveydentilaa koskeva selvitys.

**Liitteenä** Kaupunginjuristin tehtäväkuvaus.

Lisätietoja: hallintojohtaja Saara Rahkonen-Rannikko, puh. 020 615 9066, saara.rahkonen-rannikko(at)kouvola.fi

**Kaupunginjohtajan ehdotus:**

Kaupunginhallitus päättää

1. julistaa kaupunginjuristin viran haettavaksi ja
2. tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa ja se on nähtävillä yleisessä tietoverkossa kaupungin verkkosivuilla 6.5.2025 lukien.

**Kaupunginhallituksen päätös:**

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Kaupunginhallitus päätti tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa ja se on nähtävillä yleisessä tietoverkossa kaupungin verkkosivuilla 6.5.2025 lukien.

---

**Liitteet**

Liite6 Kaupunginjuristin tehtäväkuva\_Kh05052025

**Vastaus valtuustoaloitteeseen luonnon monimuotoisuussuunnitelman laatimiseksi Kouvolaan****8435/00.05.00/2024****Kaupunginvaltuusto 11.11.2024 § 80**

Puheenjohtaja Paula Werning esitteli valtuutettujen Kaisa Spiesin, Jenni Aikion, Iida Pilli-Sihvolan, Taina Talvalan, Christa Carpelanin, Anne Hasun, Timo Lehmusmetsän, Sanna Tähtisen, Sari Melkon, Marjo Lakan, Jukka Nybergin, Henna Hovin, Sanna Jacksenin, Camilla Relanderin, Kirsi Kekin, Mika Bymanin, Leo Lindströmin, Maria Lammin, Maija Lehtomäen, Milla Raunion, Nita Aholan, Jukka Silénin ja Jyrki Hyttisen jättämän seuraavan valtuustoaloitteen:

"Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Kouvolan kaupunki laatii luonnon monimuotoisuus- suunnitelman luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi ja luonnon monimuotoisuuden köyhtymisen pysäyttämiseksi Kouvolaan.

Keväällä 2024 on valmistunut Kymenlaakson luonnon monimuotoisuusselvitys. Sen pohjalta on tekeillä maakunnallinen luonnon monimuotoisuusohjelma (ns. lumo-ohjelma). Maakunnallisessa lumo-ohjelmassa tullaan mm. määrittelemään maakunnan luonnon ydinalueet ja niiden suojavyöhykkeet, sekä kootaan konkreettisia toimenpiteitä, joille osoitetaan myös vastuutahot.

Maakunnallisen luonnon monimuotoisuusohjelman perusteella tulee laatia kuntakohtainen lumo- suunnitelma tai -ohjelma Kouvolaan. Suunnitelmassa/ohjelmassa tulee nimetä tavoitteet ja toimenpiteet, joilla luonnon monimuotoisuutta turvataan ja monimuotoisuuden köyhtyminen pysäytetään. Toimenpiteille tulee nimetä vastuutaho, rahoituslähde sekä selkeä aikataavoite.

Maakunnallinen selvitys sekä ohjelma hyödyttää ja keventää ohjelman valmistelua Kouvolaan. Priodiversity LIFE -hankkeesta on myös mahdollista saada asiantuntijatukea kaupungin oman lumo- suunnitelman valmisteluun.

Kouvolan lumo-suunnitelman käynnistäminen kannattaa aloittaa vuoden 2025 syksyllä, jolloin maakunnallinen lumo-ohjelman luonnos on pitkällä ja kuntien hyödynnettävissä. Sitä voi hyödyntää esimerkiksi kaupungin omien tavoitteiden ja toimien suunnitteluun. Maakunnallisessa lumo-selvityksessä koottiin todella mittava paikkatietoaineisto uhanalaisten lajien ja luontotyyppien esiintymistä Kymenlaaksossa. Aineisto on toimitettu myös kaikkien kuntien käyttöön. Kouvolan kaupungin ensimmäisen lumo-ohjelman saa tehtyä näillä luontotiedoilla.

Muissa kaupungeissa luontotyössä pitkällä ovat mm. Lahti, Lappeenranta ja Tampere. Lahden kaupunginhallituksessa tehtiin päätös luontoposiitivisuuden tavoittelemisesta vuoteen 2030 mennessä. Lappeenrannassa ja Tampereella on laadittu lumo-ohjelma. Suomen 10 suurimman kaupungin johtajat tekivät tänä syksynä julkilausuman luonnon monimuotoisuuden köyhtymisen pysäyttämiseksi ja luonnon monimuotoisuuden vahvistamiseksi.”

#### **Kaupunginvaltuuston päätös:**

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

#### **Tekninen lautakunta 24.04.2025 § 89**

**Valmistelija:** Ympäristöasiantuntija Timo Martikainen, puh. 020 615 6755, timo.martikainen(at)kouvola.fi

#### **Valtuustoaloitteen keskeinen sisältö ja sen sisältämä esitys toimenpiteiksi**

Kaupunginvaltuuston kokouksessa 11.11.2024 Kaisa Spies, Jenni Aikio, Iida Pilli-Sihvola, Taina Talvala, Christa Carpelan, Anne Hasu, Timo Lehmusmetsä, Sanna Tähtinen, Sari Melkko, Marjo Lakka, Jukka Nyberg, Henna Hovi, Sanna Jacksen, Camilla Relander, Kirsi Kekki, Mika Byman, Leo Lindström, Maria Lammi, Maija Lehtomäki, Milla Raunio, Nita Ahola, Jukka Silén ja Jyrki Hyttinen tekivät valtuustoaloitteen, jossa ehdotetaan, että Kouvolan kaupunki laatii luonnon monimuotoisuussuunnitelman luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi ja luonnon monimuotoisuuden köyhtymisen pysäyttämiseksi Kouvolassa.

Aloitteen mukaan suunnitelman laatiminen tulisi aloittaa syksyllä 2025. Ehdotusta perustellaan mm. sillä, että keväällä 2024 valmistui Kymenlaakson luonnon monimuotoisuusselvitys, jonka pohjalta valmistellaan parhaillaan Priodiversity-LIFE -hankkeessa maakunnallista luonnon monimuotoisuus- (LUMO-) ohjelmaa. Hankkeen tuottama tieto sekä asiantuntijatuki olisi Kouvolan oman suunnitelmatyön käytettävissä. Lisäksi aloitteessa viitataan muiden kaupunkien, etenkin Lahden, Lappeenrannan ja Tampereen tekemään tavoitteelliseen luontotyöhön. Erityisesti Lahden osalta mainitaan tavoite luontoposiitivisuudesta vuoteen 2030 mennessä.

## Nykytilakuvaus

### *Luonnon merkitys asukkaille ja elinkeinoelämälle*

Maaliskuussa 2025 julkaistun luontobarometrin mukaan luonto on useimmille suomalaisille erittäin tärkeä (52 % vastaajista) tai tärkeä (29 %). Tutkimuksessa esitetystä väitteestä "olen huolissani Suomen luonnon tilanteesta" oli täysin samaa mieltä 30 % ja jokseenkin samaa mieltä 42 % vastaajista. Väitteestä "luonnon monimuotoisuus tulee huomioida kuntatason päätöksenteossa" oli täysin samaa mieltä 49 % ja jokseenkin samaa mieltä 39 % vastaajista. Kunnan odotetaan barometrin mukaan panostavan erityisesti rehevöitymisen ja saasteiden torjuntaan (67 %), haitallisten vieraslajien torjuntaan (59 %) ja luonnon monimuotoisuuden edistämiseen maankäytön suunnittelussa (59 %).

Luontoon liittyvä matkailu on tärkeä tulonlähde monille Kouvolan alueen yrityksille. Mm. Repoveden kansallispuisto on vuodesta toiseen yksi Etelä-Suomen suosituimmista retkeilykohteista. Pelkästään Repoveden tulovaikutus paikallistalouteen vuonna 2024 oli Metsähallituksen selvityksen mukaan 3,3 miljoonaa euroa. Mm. mökkivuokraus ja luonnossa liikkumiseen liittyvät palvelut ovat kysyttyjä alueilla, joiden luonto koetaan houkuttelevana. Kouvola on myös Suomen kymmenen suurimman kesämökkikunnan joukossa.

### *Lainsäädäntö*

Perustuslain 20 § käsittelee vastuuta ympäristöstä. Siinä sanotaan: "Vastuu luonnosta ja sen monimuotoisuudesta, ympäristöstä ja kulttuuriperinnöstä kuuluu kaikille. Julkisen vallan on pyrittävä turvaamaan jokaiselle oikeus terveelliseen ympäristöön sekä mahdollisuus vaikuttaa elinympäristöään koskevaan päätöksentekoon."

Luonnonsuojelulain yhtenä tavoitteena on luonnon monimuotoisuuden turvaaminen (1 §). 11 § mukaan kunta edistää luonnon monimuotoisuuden suojelua sekä maisemansuojelua alueellaan.

### *Kuntatason suhde kansainväliseen ja kansalliseen LUMO-työhön*

Luonnon monimuotoisuudesta huolehtiminen kuntatasolla kytkeytyy kansallisiin, EU:n ja YK:n strategioihin ja sopimuksiin. Suomi on sitoutunut YK:n biologista monimuotoisuutta koskevaan yleissopimukseen. Sen 15. osapuolisopimuksessa Montrealissa vuonna 2022 maat sitoutuivat mm. suojelemaan 30 prosenttia maa- ja merialueistaan ja ennallistamaan 30 prosenttia heikentyneistä alueistaan vuoteen 2030 mennessä. EU:n biodiversiteettistrategiassa tavoitteena on suojelupinta-alan kasvattaminen (30 %, josta 1/3 tiukasti), elinympäristöjen tilan parantaminen sekä direktiivilajien ja -luontotyyppien heikkenemisen pysäyttäminen 2030 mennessä. Biodiversiteettistrategiaan perustuva EU:n ennallistamisasetus on kansallisessa valmistelussa, mutta sen tiedetään tulevan vaikuttamaan

aiempaa enemmän mm. rakentamisen ja kaupunkivihreän yhteensovittamiseen.

Suomessa on korostettu vapaaehtoisuutta tavoitteiden saavuttamisessa, missä hyödynnetään esim. vanhojen metsien suojelun METSO-ohjelmaa ja elinympäristöjen kunnostamisen HELMI-ohjelmaa. Kunnat voivat konkreettisesti ylläpitää luonnon monimuotoisuutta suojelemalla omistamiaan maita sekä ottamalla luonnonarvot huomioon maankäytön suunnittelussa, rakennuttamisessa ja kunnossapidossa. Käytännön tasolla tarvitaan riittävä tiedon taso luonnon tilasta, mitä ennallistamisasetuskin edellyttää. Yhteinen ymmärrys sekä tiedon suunnitelmallinen hyödyntäminen ovat avaintekijöitä onnistuneiden päätösten aikaansaamiseksi.

#### *Kymenlaakson monimuotoisuusselvitys*

Kymenlaakson monimuotoisuusselvityksessä tuotettiin ajantasainen tieto Kymenlaaksossa esiintyvien uhanalaisten lajien ja luontotyyppien esiintymien nykytilasta ja niihin kohdistuvista uhkista, sekä annettiin toimenpide-ehdotuksia uhanalaisten lajien ja luontotyyppien tilan parantamiseksi. Selvityksen mukaan maakunnassa on tehty havaintoja lähes 800 uhanalaisesta tai silmälläpidettävästä lajista. Luontotyyppien osalta Kymenlaaksossa esiintyy mahdollisesti yli 250 luontotyyppiä, joista noin 140 (55 %) on arvioitu uhanalaisiksi Etelä-Suomessa. Keskeisiä uhkatekijöitä lajeille ja luontotyypeille ovat rakentaminen, avoimien alueiden sulkeutuminen, ojitus, metsien uudistamis- ja hoitotoimet, sekä yleisesti maankäytön ja luonnonvarojen käytön intensiivisyys.

Selvityksessä maakunnalle osoitettiin ns. vastuulajit. Maakunnallisella vastuulajilla tarkoitetaan valtakunnallisesti uhanalaista tai silmälläpidettävää lajia, jonka säilymisen kannalta kyseinen maakunta on erityisen merkittävä alue. Kouvolassa on useita vastuulajien esiintymiä; mm. kasveista kangasvuokko, harjuajuruoho, hietaneilikka, vuorimunkki ja metsälitukka; linnuista hömötiainen, valkoviklo, härkälintu ja kangaskiuru; perhosista kalliosinisiipi sekä suoperhoslajeja. Näiden lisäksi vastuulajeiksi listattiin muita selkärangattomia, sammalia ja jäkäliä.

#### *Kymenlaakson LUMO-ohjelma*

Priodiversity-LIFE -hankkeessa tuotettava Kymenlaakson LUMO-ohjelma valmistuu vuonna 2027. Työssä hyödynnetään Kymenlaakson luonnon monimuotoisuusselvitystä. Jos Kouvolan oman LUMO-suunnitelman laatiminen aloitetaan samanaikaisesti maakunnallisen ohjelmatyön kanssa, on LIFE-hankkeen tarjoamaa asiantuntija-apua saatavissa. On myös mahdollista, että monimuotoisuusselvityksessä kootut tiedot voivat tulla vaatimaan joiltain osin päivityksiä, jos Kouvolan oman suunnitelman valmistelu aloitetaan vasta vuoden 2027 jälkeen.

### *Kouvolan ympäristöohjelma Ympäristö 2030*

Kouvolan luonnon monimuotoisuuden ylläpitämistä ja lisäämistä ohjaa osaltaan valtuuston vuonna 2020 hyväksymä Kouvolan ympäristöohjelma Ympäristö 2030. Ohjelma on laadittu laajapohjaisesti eri sidosryhmien kanssa ja sitä voidaan perustellusti pitää koko kaupungin yhteisenä ohjelmana. Ympäristö 2030 toteuttaa osaltaan kaupunkistrategiaa, jossa luonto on todettu vahvuudeksi. Strategian kirjauksen mukaan ”toimimme luontoa kunnioittaen”. Vuodelle 2030 määritetyt, luontoon liittyvät tavoitetilat ympäristöohjelmassa ovat:

1. Taajama- ja kyläalueilla luonnon monimuotoisuus on lisääntynyt
2. Pienvesien (etenkin virtavesien) luonnon- ja virkistysarvot ovat lisääntyneet
3. Kouvolan alueen metsien talous- ja luontoarvot on sovitettu käytön tasolla yhteen
4. Hiilinieluja on lisätty

Luonnon monimuotoisuuden osalta ohjelmaan on valikoitu painopisteet (taajama- ja kyläalueet, pienvedet sekä metsät), mutta se ei ole kuitenkaan luonnon monimuotoisuussuunnitelma. Ympäristö 2030 on laaja kokonaisuus käsittäen myös hiilineutraalisuus- ja kiertotaloustavoitteet.

Kaupungin sisäisessä toiminnassa luontoasioiden koordinointi on jo normaalia toimintaa esim. poikkihallinnollisen Vihertiimin puitteissa. Konserniyhtiötkin ovat omaksuneet luonnon monimuotoisuuden ylläpidon osaksi toimintaansa, mikä näkyy etenkin KSS Energia Oy:n ja Kouvolan Vesi Oy:n konkreettisissa toimenpiteissä.

### *Metsien monimuotoisuuden tukeminen*

Luonnon monimuotoisuutta ylläpitävinä toimina Kouvolan alueelle on perustettu viime vuosina lisää yksityisiä luonnonsuojelualueita esim. METSO-ohjelman kautta. Kaupungin metsäalueille on vuodesta 2011 lähtien perustettu 16 METSO-suojelukohdetta. Taajamametsien hoidossa luonnon monimuotoisuus otetaan huomioon ja Kunta-Helmi -rahoituksen avulla kunnostettiin Kalalammen viereistä korpialuetta. Vuonna 2023 valmistui Ratamo-sairaalan viereen Terveysmetsä. Se tarjoaa helposti saavutettavan luontoelämyksen myötä terveyshyötyjä, joita monimuotoisella luonnolla tutkitusti on.

### *Maankäytön suunnittelu ja monimuotoisuus*

Kaavoituksessa ja muussa maankäytön suunnittelussa huomioidaan aina suunnittelualueen luontoarvot sekä virkistysalueiden riittävyys ja saavutettavuus. Lisäksi huomioidaan alueen tuottamat ekosysteemipalvelut. Lähes kaikissa kaavakohteissa laaditaan luontoselvitys, jonka tulokset huomioidaan suunnitteluratkaisussa. Monimuotoisuuden kannalta rikkaat alueet pyritään säilyttämään

maankäytön muutosten ulkopuolella, ja niiden kytkeytyneisyys muihin luontoalueisiin huomioidaan. Erilaisilla kaavamääräyksillä voidaan lisäksi ohjata alueiden toteuttamista monimuotoisuuden näkökulmasta.

#### *Monimuotoisuus yleisillä alueilla*

Varsinaiset toimenpiteet luonnon monimuotoisuuden tukemiseksi ja lisäämiseksi tapahtuvat tarkemmassa suunnittelu- ja toteutusvaiheessa. Kaupunki voi vaikuttaa omien yleisten alueidensa monimuotoisuuteen huomioimalla asian muun muassa kasvivalinnoissa ja alueiden kunnossapidossa. Nurmialueiden leikkausta on monilla alueilla harvennettu, jotta niittykasvit pääsevät kukkimaan. Esimerkiksi vuonna 2024 muutettiin 56 ha eli 35% nurmialueita vähemmälle hoidolle. Useita puistoja kehitetään niittyinä (esim. Myllykosken Rantatalonpuisto ja Tehtaanpuisto sekä Kuusankosken Osonpuisto ja Konjakkipuisto), minkä lisäksi Kestävä kaupunki -hankkeessa perustettiin kolme uusniittyä käytöstä poistetuille hiekkakentille.

Yksilajisten istutusalueiden sijaan on entistä enemmän rakennettu ns. dynaamisia monilajisia perenna- ja pensasalueita. Hulevesien hallinnassa hyödynnetään yhä enemmän luonnonmukaisia ratkaisuja, jolloin myös erilaisten kasvilajien määrä lisääntyy. Vanhat puut pitävät sisällään valtaisan eliöpankin. Puiden säilyttämistä pyritään edesauttamaan kaikin tavoin, ja jos puu joudutaan esimerkiksi sen huonokuntoisuuden vuoksi (turvallisuusriski) kaatamaan, jätetään ainakin osa rungoista alueelle lahoppuiksi. Myös uusien puiden lajit suunnitellaan siten, että alueellinen puusto on mahdollisimman monipuolista ja lajit tukevat hyönteisten ja lintujen elinympäristöjä. Puuston poisto pyritään toteuttamaan lintujen pesimäajan ulkopuolella. Lisäksi asennetaan linnunpönttöjä ja hyönteishotelleja lisäämään luonnon monimuotoisuutta.

Infra- ja viherrakentamisessa hyödynnetään mahdollisimman paljon olemassa olevia maamassoja sekä kierrätysmateriaaleja, jolloin myös rakentamisen hiilijalanjälkeä saadaan pienemmäksi.

Haitallisia vieraslajeja, etenkin jättiputkia ja jättipalsamia, on Kouvolassa torjuttu järjestelmällisesti jo yli 10 vuotta sekä taajama-alueilla että niiden ulkopuolella. Torjuntaan on saatu vuosina 2022-23 vieraslajivastusta. Vieraslajien torjunta on kohdistunut pääasiassa kaupungin omistamille maille, mutta myös muussa omistuksessa olevien maiden kohteita on jonkin verran torjuttu erikseen sopimalla. Piennarniitoissa poistetaan aktiivisesti lupiinia ja kunnossapitotöiden yhteydessä muitakin haitallisiksi säädettyjä vieraslajeja. Asukkailta tulee kaupungille kiitettävästi havaintoja vieraslajeista, mikä auttaa torjunnan suunnittelussa.

### *Pienvedet*

Pienvesiin kohdistuneena toimenä kunnostettiin Selänpäässä lähteikköaluetta Kunta-Helmi -rahoituksella. Kyseessä on kaupungin omistama luonnonsuojelualue, joka on osa luonnon oloiltaan edustavaa lähteikköä. Alue on uhanalaisten lajien elinympäristöä ja kunnostuksessa tukittiin oja, jotka olivat muuttaneet ja heikentäneet lajien elinoloja luonnontilaan verrattuna.

Hulevesien luonnonmukaisen hallinnan keinoina käytetään esim. erilaisia viivytyksaltaita tai muita pienvesiä muodostavia ratkaisuja. Ne voivat toimia taantuvien lajien elinpaikkoina ja tuoda vaihtelua kaupunkiympäristön viheralueisiin.

### *Edellytykset Kouvolan LUMO-suunnitelmalle*

Jos Kouvolan LUMO-suunnitelma päätetään laatia, on lähtökohdat sille löydettävissä valtakunnallisista luonnon tilaa koskevista tiedoista, Kymenlaakson luonnon monimuotoisuusselvityksestä, Priodiversity-LIFE –hankkeesta laadittavasta Kymenlaakson LUMO-ohjelmasta ja Kouvolan ympäristöohjelman tavoitteista. Suunnitelman laatimiseen on tarjolla ohjeistus (luontokunnat-verkosto) ja malleja muiden kaupunkien laatimista LUMO-ohjelmista tai luontoposiitivisuuden tiekartoista (Tampere, Turku, Lahti, Vihti).

Suunnitelmassa olisi hyvä tavoitella konkreettisuutta ja toteutettavuutta. Selkeä suunnitelma olisi hyödynnettävissä niin maankäytön suunnittelussa kuin kaupungin muissakin toiminnoissa aina rakennuttamisesta ja kunnossapidosta kasvatukseen ja opetukseen. Koska luonto ylittää kuntien rajat, olisi syytä käydä tarpeellisilta osin keskustelua myös naapurikuntien kanssa. Luonnollisesti eri sidosryhmien näkemykset tulisivat otetuiksi huomioon.

Laajapohjaisesti laadittu LUMO-suunnitelma olisi yhteinen sopimus siitä, kuinka toimien Kouvolan luonnon monimuotoisuus säilytetään. Suunnitelman laatimiseen ja ohjaukseen kannattaa siksi kytkeä keskeiset sidosryhmät. Jos työssä käytettäisiin ulkopuolista konsulttia, olisi työmäärä todennäköisesti kohtuullinen johtuen hyvistä lähtötiedoista. Aikataulullisesti syksyllä 2025 käynnistyvä työ voisi siihen varattavista resursseista riippuen valmistua vuoden 2026 aikana. Syksyllä 2025 on jo sovittu alkavaksi ympäristöohjelman toimenpiteiden päivitysprosessi, mikä tuo tiettyä päällekkäisyyttä esim. sidosryhmien osallistumista ajatellen. Luontoa koskevien teemojen osalta on kuitenkin mahdollista koordinoita nämä kaksi suunnitteluprosessia niin, ettei samoja asioita käsitellä kahteen kertaan.

### **Aloitteen tekijöiden kommentit vastauksesta**

Valtuustoaloitteeseen laadittu vastaus on annettu valtuustoaloitteiden käsittelyohjeen mukaisesti aloitteen tekijälle kommentoitavaksi ennen

vastauksen päätöksentekoon saattamista. Laadittuun vastaukseen ei saapunut kommentteja määräaikaan 9.4.2025 mennessä.

**Yhteenveto: valtuustoaloitteessa esitettyjen toimenpiteiden toteuttaminen ja siihen liittyvät perustelut sekä mahdolliset rajoitteet**

Lainsäädäntö sekä kansainväliset ja kansalliset sitoumukset ja tavoitteet antavat perustan luonnon monimuotoisuussuunnitelman (LUMO-suunnitelma) laatimiseksi. Suunnitelman laatimiseen saisi asiantuntijatukea Priodiversity-LIFE -hankkeesta. Kaupungilla on käytettävissään jokseenkin hyvä tietovaranto alueen luonnosta sekä jo asetettuja luonnon monimuotoisuustavoitteita. Lisäksi kaupungin viheralueiden osalta on koeteltuja toimintamalleja luonnon monimuotoisuuden ylläpitämisestä, minkä lisäksi konserniyhtiöt ovat olleet aktiivisia asian suhteen. Nämä seikat puoltavat suunnitelmatyötä. Käytännössä suunnitelman kokoaisi ulkopuolinen asiantuntija kaupungin edustajien ohjauksessa, joten työhön olisi osoitettava erillinen resurssi.

Laajapohjaisesti ja huolellisesti valmisteltu LUMO-suunnitelma olisi hyödynnettävissä mm. maankäytön suunnittelussa. Se ei poistaisi erillisten luontoselvitysten tarvetta, mutta auttaisi arvioimaan yksittäisen kohteen luontoarvojen todellista merkitystä nykyistä paremmin. Näin se voisi sujuvoittaa kaavoitus- ja muita maankäytön suunnittelun prosesseja.

Suunnitelma toimisi ohjeistona tai tietolähteenä monissa muissakin kaupungin toiminnoissa, kuten rakennuttamisessa, kunnossapidossa sekä kasvatuksessa ja opetuksessa. Se myös selkeyttäisi kaupungin ja eri sidosryhmien välistä yhteistyötä hankkeissa tai muussa luonnonoloihin liittyvässä suunnittelussa.

Lisätietoja: Ympäristöasiantuntija Timo Martikainen, puh. 020 615 6755, timo.martikainen(at)kouvola.fi

**Teknisen johtajan ehdotus:**

Tekninen lautakunta päättää

1. antaa valtuustoaloitteeseen yllä olevan vastauksen
2. että LUMO-suunnitelman edistämiseksi nimetään työryhmä, joka selvittää tarkemman resurssitarpeen ja tekee ehdotuksen suunnittelun toteuttamisesta
3. tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa ja se on nähtävillä yleisessä tietoverkossa 25.4.2025.

**Teknisen lautakunnan päätös:**

Tekninen lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Teknisen lautakunnan jäsen Jukka Silén poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana.

Ympäristöpäällikkö Marleena Kuitikka poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen.

## Kaupunginhallitus 05.05.2025 § 114

**Valmistelija:** hallintojohtaja Saara Rahkonen-Rannikko, puh. 020 615 9066, saara.rahkonen-rannikko(at)kouvola.fi

*Tekniikka ja ympäristö -toimialan ympäristöpalveluiden vastaus valtuustoaloitteeseen:*

### **Valtuustoaloitteen keskeinen sisältö ja sen sisältämä esitys toimenpiteiksi**

Kaupunginvaltuuston kokouksessa 11.11.2024 Kaisa Spies, Jenni Aikio, Iida Pilli-Sihvola, Taina Talvala, Christa Carpelan, Anne Hasu, Timo Lehmusmetsä, Sanna Tähtinen, Sari Melkko, Marjo Lakka, Jukka Nyberg, Henna Hovi, Sanna Jacksen, Camilla Relander, Kirsi Kekki, Mika Byman, Leo Lindström, Maria Lammi, Maija Lehtomäki, Milla Raunio, Nita Ahola, Jukka Silén ja Jyrki Hyttinen tekivät valtuustoaloitteen, jossa ehdotetaan, että Kouvolan kaupunki laatii luonnon monimuotoisuussuunnitelman luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi ja luonnon monimuotoisuuden köyhtymisen pysäyttämiseksi Kouvolassa.

Aloitteen mukaan suunnitelman laatiminen tulisi aloittaa syksyllä 2025. Ehdotusta perustellaan mm. sillä, että keväällä 2024 valmistui Kymenlaakson luonnon monimuotoisuusselvitys, jonka pohjalta valmistellaan parhaillaan Priodiversity-LIFE -hankkeessa maakunnallista luonnon monimuotoisuus- (LUMO-) ohjelmaa. Hankkeen tuottama tieto sekä asian-tuntijatuki olisi Kouvolan oman suunnitelmatyön käytettävissä. Lisäksi aloitteessa viitataan muiden kaupunkien, etenkin Lahden, Lappeenrannan ja Tampereen tekemään tavoitteelliseen luontotyöhön. Erityisesti Lahden osalta mainitaan tavoite luontoposiitiivisuudesta vuoteen 2030 mennessä.

### **Nykytilakuvaus**

Luonnon merkitys asukkaille ja elinkeinoelämälle

Maaliskuussa 2025 julkaistun luontobarometrin mukaan luonto on useimmille suomalaisille erittäin tärkeä (52 % vastaajista) tai tärkeä (29 %). Tutkimuksessa esitetystä väitteestä "olen huolissani Suomen luonnon tilanteesta" oli täysin samaa mieltä 30 % ja jokseenkin samaa mieltä 42 % vastaajista. Väitteestä "luonnon monimuotoisuus tulee huomioida kuntatason päätöksenteossa" oli täysin samaa mieltä 49 % ja jokseenkin samaa mieltä 39 % vastaajista. Kunnan odotetaan barometrin mukaan panostavan erityisesti rehevöitymisen ja saasteiden torjuntaan (67 %), haitallisten vieraslajien torjuntaan (59 %) ja luonnon monimuotoisuuden edistämiseen maankäytön suunnittelussa (59 %).

Luontoon liittyvä matkailu on tärkeä tulonlähde monille Kouvola alueen yrityksille. Mm. Repoveden kansallispuisto on vuodesta toiseen yksi Etelä-Suomen suosituimmista retkeilykohteista. Pelkästään Repoveden tulovaikutus paikallistalouteen vuonna 2024 oli Metsähallituksen selvityksen mukaan 3,3 miljoonaa euroa. Mm. mökkivuokraus ja luonnossa liikkumiseen liittyvät palvelut ovat kysyttyjä alueilla, joiden luonto koetaan houkuttelevana. Kouvola on myös Suomen kymmenen suurimman kesämökkikunnan joukossa.

#### Lainsäädäntö

Perustuslain 20 § käsittelee vastuuta ympäristöstä. Siinä sanotaan: "Vastuu luonnosta ja sen monimuotoisuudesta, ympäristöstä ja kulttuuriperinnöstä kuuluu kaikille. Julkisen vallan on pyrittävä turvaamaan jokaiselle oikeus terveelliseen ympäristöön sekä mahdollisuus vaikuttaa elinympäristöään koskevaan päätöksentekoon."

Luonnonsuojelulain yhtenä tavoitteena on luonnon monimuotoisuuden turvaaminen (1 §). 11 § mukaan kunta edistää luonnon monimuotoisuuden suojelua sekä maisemansuojelua alueellaan.

#### Kuntatason suhde kansainväliseen ja kansalliseen LUMO-työhön

Luonnon monimuotoisuudesta huolehtiminen kuntatasolla kytkeytyy kansallisiin, EU:n ja YK:n strategioihin ja sopimuksiin. Suomi on sitoutunut YK:n biologista monimuotoisuutta koskevaan yleissopimukseen. Sen 15. osapuolisopimuksessa Montrealissa vuonna 2022 maat sitoutuivat mm. suojelemaan 30 prosenttia maa- ja merialueistaan ja ennallistamaan 30 prosenttia heikentyneistä alueistaan vuoteen 2030 mennessä. EU:n bio-diversiteettistrategiassa tavoitteena on suojelupinta-alan kasvattaminen (30 %, josta 1/3 tiukasti), elinympäristöjen tilan parantaminen sekä direktiivilajien ja -luontotyyppien heikkenemisen pysäyttäminen 2030 mennessä. Biodiversiteettistrategiaan perustuva EU:n ennallistamisasetus on kansallisessa valmistelussa, mutta sen tiedetään tulevan vaikuttamaan aiempaa enemmän mm. rakentamisen ja kaupunkivihreän yhteensovittamiseen.

Suomessa on korostettu vapaaehtoisuutta tavoitteiden saavuttamisessa, missä hyödynnetään esim. vanhojen metsien suojelun METSO-ohjelmaa ja elinympäristöjen kunnostamisen HELMI-ohjelmaa. Kunnat voivat konkreettisesti ylläpitää luonnon monimuotoisuutta suojelemalla omistamiaan maita sekä ottamalla luonnonarvot huomioon maankäytön suunnittelussa, rakennuttamisessa ja kunnossapidossa. Käytännön tasolla tarvitaan riittävä tiedon taso luonnon tilasta, mitä ennallistamisasetuskin edellyttää. Yhteinen ymmärrys sekä tiedon suunnitelmallinen hyödyntäminen ovat avaintekijöitä onnistuneiden päätösten aikaansaamiseksi.

#### Kymenlaakson monimuotoisuusselvitys

Kymenlaakson monimuotoisuusselvityksessä tuotettiin ajantasainen tieto Kymenlaaksossa esiintyvien uhanalaisten lajien ja luontotyyppien esiintymien nykytilasta ja niihin kohdistuvista uhkista, sekä annettiin toimenpide-ehdotuksia uhanalaisten lajien ja luontotyyppien tilan parantamiseksi. Selvityksen mukaan maakunnassa on tehty havaintoja lähes 800 uhanalaisesta tai silmälläpidettävästä lajista. Luontotyyppien osalta Kymenlaaksossa esiintyy mahdollisesti yli 250 luontotyyppiä, joista noin 140 (55 %) on arvioitu uhanalaisiksi Etelä-Suomessa. Keskeisiä uhkatekijöitä lajeille ja luontotyypeille ovat rakentaminen, avoimien alueiden sulkeutuminen, ojitus, metsien uudistamis- ja hoitotoimet, sekä yleisesti maankäytön ja luonnonvarojen käytön intensiivisyys.

Selvityksessä maakunnalle osoitettiin ns. vastuulajit. Maakunnallisella vastuulajilla tarkoitetaan valtakunnallisesti uhanalaista tai silmälläpidettävää lajia, jonka säilymisen kannalta kyseinen maakunta on erityisen merkittävä alue. Kouvola on useita vastuulajien esiintymiä; mm. kasveista kangasvuokko, harjuajuruoho, hietaneilikka, vuorimunkki ja metsälitukka; linnuista hömötiainen, valkoviklo, härkälintu ja kangaskiuru; perhosista kalliosinisiipi sekä suoperhoslajeja. Näiden lisäksi vastuulajeiksi listattiin muita selkärangattomia, sammalia ja jäkäliä.

#### Kymenlaakson LUMO-ohjelma

Priodiversity-LIFE -hankkeessa tuotettava Kymenlaakson LUMO-ohjelma valmistuu vuonna 2027. Työssä hyödynnetään Kymenlaakson luonnon monimuotoisuusselvitystä. Jos Kouvola oman LUMO-suunnitelman laatiminen aloitetaan samanaikaisesti maakunnallisen ohjelmatyön kanssa, on LIFE-hankkeen tarjoamaa asiantuntija-apua saatavissa. On myös mahdollista, että monimuotoisuusselvityksessä kootut tiedot voivat tulla vaatimaan joiltain osin päivityksiä, jos Kouvola oman suunnitelman valmistelu aloitetaan vasta vuoden 2027 jälkeen.

#### Kouvola ympäristöohjelma Ympäristö 2030

Kouvolan luonnon monimuotoisuuden ylläpitämistä ja lisäämistä ohjaa osaltaan valtuuston vuonna 2020 hyväksymä Kouvolan ympäristöohjelma Ympäristö 2030. Ohjelma on laadittu laajapohjaisesti eri sidosryhmien kanssa ja sitä voidaan perustellusti pitää koko kaupungin yhteisenä ohjelmana. Ympäristö 2030 toteuttaa osaltaan kaupunkistrategiaa, jossa luonto on todettu vahvuudeksi. Strategian kirjauksen mukaan ”toimimme luontoa kunnioittaen”. Vuodelle 2030 määritetyt, luontoon liittyvät tavoitetilat ympäristöohjelmassa ovat:

1. Taajama- ja kyläalueilla luonnon monimuotoisuus on lisääntynyt
2. Pienvesien (etenkin virtavesien) luonnon- ja virkistysarvot ovat lisääntyneet
3. Kouvolan alueen metsien talous- ja luontoarvot on sovitettu käytön tasolla yhteen
4. Hiilinieluja on lisätty

Luonnon monimuotoisuuden osalta ohjelmaan on valikoitu painopisteet (taajama- ja kyläalueet, pienvedet sekä metsät), mutta se ei ole kuitenkaan luonnon monimuotoisuussuunnitelma. Ympäristö 2030 on laaja kokonaisuus käsittäen myös hiilineutraalisuus- ja kiertotaloustavoitteet.

Kaupungin sisäisessä toiminnassa luontoasioiden koordinointi on jo normaalia toimintaa esim. poikkihallinnollisen Vihertiimin puitteissa. Konserniyhtiötkin ovat omaksuneet luonnon monimuotoisuuden ylläpidon osaksi toimintaansa, mikä näkyy etenkin KSS Energia Oy:n ja Kouvolan Vesi Oy:n konkreettisissa toimenpiteissä.

#### Metsien monimuotoisuuden tukeminen

Luonnon monimuotoisuutta ylläpitävinä toimina Kouvolan alueelle on perustettu viime vuosina lisää yksityisiä luonnonsuojelualueita esim. MET-SO-ohjelman kautta. Kaupungin metsäalueille on vuodesta 2011 lähtien perustettu 16 METSO-suojelukohdetta. Taajamametsien hoidossa luonnon monimuotoisuus otetaan huomioon ja Kunta-Helmi -rahoituksen avulla kunnostettiin Kalalammen viereistä korpialuetta. Vuonna 2023 valmistui Ratamo-sairaalan viereen Terveysmetsä. Se tarjoaa helposti saavutettavan luontoelämyksen myötä terveyshyötyjä, joita monimuotoisella luonnolla tutkitusti on.

#### Maankäytön suunnittelu ja monimuotoisuus

Kaavoituksessa ja muussa maankäytön suunnittelussa huomioidaan aina suunnittelualueen luontoarvot sekä virkistysalueiden riittävyys ja saavutettavuus. Lisäksi huomioidaan alueen tuottamat ekosysteemipalvelut. Lähes kaikissa kaavakohteissa laaditaan luontoselvitys, jonka tulokset huomioidaan suunnitteluratkaisussa. Monimuotoisuuden kannalta rikkaat alueet pyritään säilyttämään

maankäytön muutosten ulkopuolella, ja niiden kytkeytyneisyys muihin luontoalueisiin huomioidaan. Erilaisilla kaavamääräyksillä voidaan lisäksi ohjata alueiden toteuttamista monimuotoisuuden näkökulmasta.

#### Monimuotoisuus yleisillä alueilla

Varsinaiset toimenpiteet luonnon monimuotoisuuden tukemiseksi ja lisäämiseksi tapahtuvat tarkemmassa suunnittelu- ja toteutusvaiheessa. Kaupunki voi vaikuttaa omien yleisten alueidensa monimuotoisuuteen huomioimalla asian muun muassa kasvivalinnoissa ja alueiden kunnossapidossa. Nurmialueiden leikkausta on monilla alueilla harvennettu, jotta niittykasvit pääsevät kukkimaan. Esimerkiksi vuonna 2024 muutettiin 56 ha eli 35% nurmialueita vähemmälle hoidolle. Useita puistoja kehitetään niittyinä (esim. Myllykosken Rantatalonpuisto ja Tehtaanpuisto sekä Kuusankosken Osonpuisto ja Konjakkipuisto), minkä lisäksi Kestävä kaupunki -hankkeessa perustettiin kolme uusniittyä käytöstä poistetuille hiekkakentille.

Yksilajisten istutusalueiden sijaan on entistä enemmän rakennettu ns. dynaamisia monilajisia perenna- ja pensasalueita. Hulevesien hallinnassa hyödynnetään yhä enemmän luonnonmukaisia ratkaisuja, jolloin myös erilaisten kasvilajien määrä lisääntyy. Vanhat puut pitävät sisällään valtaisan eliöpankin. Puiden säilyttämistä pyritään edesauttamaan kaikin tavoin, ja jos puu joudutaan esimerkiksi sen huonokuntoisuuden vuoksi (turvallisuusriski) kaatamaan, jätetään ainakin osa rungoista alueelle lahoppuiksi. Myös uusien puiden lajit suunnitellaan siten, että alueellinen puusto on mahdollisimman monipuolista ja lajit tukevat hyönteisten ja lintujen elinympäristöjä. Puuston poisto pyritään toteuttamaan lintujen pesimäajan ulkopuolella. Lisäksi asennetaan linnunpönttöjä ja hyönteishotelleja lisäämään luonnon monimuotoisuutta.

Infra- ja viherrakentamisessa hyödynnetään mahdollisimman paljon olemassa olevia maamassoja sekä kierrätysmateriaaleja, jolloin myös rakentamisen hiilijalanjälkeä saadaan pienemmäksi.

Haitallisia vieraslajeja, etenkin jättiputkia ja jättipalsamia, on Kouvolassa torjuttu järjestelmällisesti jo yli 10 vuotta sekä taajama-alueilla että niiden ulkopuolella. Torjuntaan on saatu vuosina 2022-23 vieraslajivastusta. Vieraslajien torjunta on kohdistunut pääasiassa kaupungin omistamille maille, mutta myös muussa omistuksessa olevien maiden kohteita on jonkin verran torjuttu erikseen sopimalla. Piennarniitoissa poistetaan aktiivisesti lupiinia ja kunnossapitotöiden yhteydessä muitakin haitallisiksi säädettyjä vieraslajeja. Asukkailta tulee kaupungille kiitettävästi havaintoja vieraslajeista, mikä auttaa torjunnan suunnittelussa.

#### Pienvedet

Pienvesiin kohdistuneena toimenä kunnostettiin Selänpäässä lähteikköaluetta Kunta-Helmi -rahoituksella. Kyseessä on kaupungin omistama luonnonsuojelualue, joka on osa luonnon oloiltaan edustavaa lähteikköä. Alue on uhanalaisten lajien elinympäristöä ja kunnostuksessa tukittiin oja, jotka olivat muuttaneet ja heikentäneet lajien elinoloja luonnontilaan verrattuna.

Hulevesien luonnonmukaisen hallinnan keinoina käytetään esim. erilaisia viivytyksaltaita tai muita pienvesiä muodostavia ratkaisuja. Ne voivat toimia taantuvien lajien elinpaikkoina ja tuoda vaihtelua kaupunkiympäristön viheralueisiin.

Edellytykset Kouvola LUMO-suunnitelmalle

Jos Kouvola LUMO-suunnitelma päätetään laatia, on lähtökohdat sille löydettävissä valtakunnallisista luonnon tilaa koskevista tiedoista, Kymenlaakson luonnon monimuotoisuusselvityksestä, Priodiversity-LIFE –hankkeesta laadittavasta Kymenlaakson LUMO-ohjelmasta ja Kouvola ympäristöohjelman tavoitteista. Suunnitelman laatimiseen on tarjolla ohjeistus (luontokunnat-verkosto) ja malleja muiden kaupunkien laatimista LUMO-ohjelmista tai luontopositiivisuuden tiekartoista (Tampere, Turku, Lahti, Vihti).

Suunnitelmassa olisi hyvä tavoitella konkreettisuutta ja toteutettavuutta. Selkeä suunnitelma olisi hyödynnettävissä niin maankäytön suunnittelussa kuin kaupungin muissakin toiminnoissa aina rakennuttamisesta ja kunnossapidosta kasvatukseen ja opetukseen. Koska luonto ylittää kun-tien rajat, olisi syytä käydä tarpeellisilta osin keskustelua myös naapurikuntien kanssa. Luonnollisesti eri sidosryhmien näkemykset tulisivat otetuiksi huomioon.

Laajapohjaisesti laadittu LUMO-suunnitelma olisi yhteinen sopimus siitä, kuinka toimien Kouvola luonnon monimuotoisuus säilytetään. Suunnitelman laatimiseen ja ohjaukseen kannattaa siksi kytkeä keskeiset sidosryhmät. Jos työssä käytettäisiin ulkopuolista konsulttia, olisi työmäärä todennäköisesti kohtuullinen johtuen hyvistä lähtötiedoista. Aikataulullisesti syksyllä 2025 käynnistyvä työ voisi siihen varattavista resursseista riippuen valmistua vuoden 2026 aikana. Syksyllä 2025 on jo sovittu alkavaksi ympäristöohjelman toimenpiteiden päivitysprosessi, mikä tuo tiettyä päällekkäisyyttä esim. sidosryhmien osallistumista ajatellen. Luontoa koskevien teemojen osalta on kuitenkin mahdollista koordinoita nämä kaksi suunnitteluprosessia niin, ettei samoja asioita käsitellä kahteen kertaan.

### **Aloitteen tekijöiden kommentit vastauksesta**

Valtuustoaloitteeseen laadittu vastaus on annettu valtuustoaloitteiden käsittelyohjeen mukaisesti aloitteen tekijälle kommentoitavaksi ennen

vastauksen päätöksentekoon saattamista. Laadittuun vastaukseen ei saapunut kommentteja määräaikaan 9.4.2025 mennessä.

**Yhteenveto: valtuustoaloitteessa esitettyjen toimenpiteiden toteuttaminen ja siihen liittyvät perustelut sekä mahdolliset rajoitteet**

Lainsäädäntö sekä kansainväliset ja kansalliset sitoumukset ja tavoitteet antavat perustan luonnon monimuotoisuussuunnitelman (LUMO-suunnitelma) laatimiseksi. Suunnitelman laatimiseen saisi asiantuntijatukea Priodiversity-LIFE -hankkeesta. Kaupungilla on käytettävissään jokseenkin hyvä tietovaranto alueen luonnosta sekä jo asetettuja luonnon monimuotoisuustavoitteita. Lisäksi kaupungin viheralueiden osalta on koeteltuja toimintamalleja luonnon monimuotoisuuden ylläpitämisestä, minkä lisäksi konserniyhtiöt ovat olleet aktiivisia asian suhteen. Nämä seikat puoltavat suunnitelmatyötä. Käytännössä suunnitelman kokoaisi ulkopuolinen asiantuntija kaupungin edustajien ohjauksessa, joten työhön olisi osoitettava erillinen resurssi.

Laajapohjaisesti ja huolellisesti valmisteltu LUMO-suunnitelma olisi hyödynnettävissä mm. maankäytön suunnittelussa. Se ei poistaisi erillisten luontoselvitysten tarvetta, mutta auttaisi arvioimaan yksittäisen kohteen luontoarvojen todellista merkitystä nykyistä paremmin. Näin se voisi sujuvoittaa kaavoitus- ja muita maankäytön suunnittelun prosesseja.

Suunnitelma toimisi ohjeistona tai tietolähteenä monissa muissakin kaupungin toiminnoissa, kuten rakennuttamisessa, kunnossapidossa sekä kasvatuksessa ja opetuksessa. Se myös selkeyttäisi kaupungin ja eri sidosryhmien välistä yhteistyötä hankkeissa tai muussa luonnonoloihin liittyvässä suunnittelussa.

Lisätietoja: ympäristöasiantuntija Timo Martikainen, puh. 020 615 6755, timo.martikainen(at)kouvola.fi

**Kaupunginjohtajan ehdotus:**

Kaupunginhallituksen ehdotus kaupunginvaltuustolle:

Kaupunginvaltuusto päättää

1. merkitä valtuustoaloitteeseen saadun vastauksen tiedoksi ja todeta, että LUMO-suunnitelman edistämiseksi nimetään työryhmä, joka selvittää tarkemman resurssitarpeen ja tekee ehdotuksen suunnittelun toteuttamisesta.
2. todeta, että valtuustoaloite on käsitelty loppuun.

**Kaupunginhallituksen päätös:**

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.



**Vastaus valtuustoaloitteeseen ruoka- ja kahvitarjoilun lopettamiseksi kaikissa Kouvolan kaupungin valtuutettujen tilaisuuksissa, kuten kaupunginhallituksen, kaupunginvaltuuston ja lautakuntien kokouksissa**

**9218/00.05.00/2025**

### **Kaupunginvaltuusto 17.02.2025 § 13**

Puheenjohtaja Paula Werning esitteli valtuutettu Janne Pahkalan jättämän seuraavan valtuustoaloitteen:

”Esitän, että Kouvolan kaupunki lopettaa kokonaan ruoka- ja kahvitarjoilun kaikissa kunnanvaltuutettujen tilaisuuksissa, kuten kaupunginhallituksen- ja kaupunginvaltuustonkokouksissa, sekä kaikissa lautakuntien kokouksissa.

En näe, että veronmaksajien rahoista palkkiota nostava valtuutettu olisi jotenkin etuoikeutettu tämän kaltaiseen etuun. Itse en tiedä yhtäkään työnantajaa, joka tarjoaisi työntekijöilleen moisen edun. Mikäli valtuutetun kahvihammasta kolottaa tai nälkä kurnii vatsassa, kaupungintalon kanttiinista voi hakea mieleisensä eväät ennen kokouksia, omakustanteisesti tietenkin. Säästötalkoot on meidän jokaisen vastuulla, pienistä puroista syntyy suuri joki.”

#### **Kaupunginvaltuuston päätös:**

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

---

### **Kaupunginhallitus 05.05.2025 § 115**

**Valmistelija:** hallintojohtaja Saara Rahkonen-Rannikko, puh. 020 615 9066, saara.rahkonen-rannikko(at)kouvola.fi

*Elinvoimapalvelut -toimialan konsernipalveluiden, hallintopalveluiden vastaus valtuustoaloitteeseen:*

#### **Valtuustoaloitteen keskeinen sisältö ja sen sisältämä esitys toimenpiteiksi**

Kaupunginvaltuuston kokouksessa 17.2.2025 valtuutettu Janne Pahkala on tehnyt valtuustoaloitteen, että Kouvolan kaupunki lopettaa kokonaan ruoka- ja kahvitarjoilun kaikissa kunnanvaltuutettujen tilaisuuksissa,

kuten kaupunginhallituksen- ja kaupunginvaltuuston kokouksissa, sekä kaikissa lautakuntien kokouksissa.

### **Nykytilakuvaus**

Kouvolan kaupunki on kuluvalle valtuustokaudella tarjonnut valtuuston, kaupunginhallituksen, lautakuntien sekä muiden toimielinten kokouksissa kaupungin sisäisen ohjeistuksen mukaisesti pääsääntöisesti kahvin/teen sekä pienen suolaisen tarjottavan, kuten voileivän. Hedelmiä sekä muita tarjottavia, kuten pientä makeaa, on tilattu kokoukseen satunnaisesti erityistilanteissa, kuitenkin niin, että kokouksessa on ollut tarjolla vain joko suolainen tai makea syötävä. Luottamushenkilöille järjestetyissä iltakouluissa ja vastaavan tyyppisissä tilaisuuksissa on ollut samanlaiset tarjoilut kuin toimielinten kokouksissa. Koko päivän tai puoli päivää kestävässä seminaareissa on tarjottu kahvin ja suolaisen lisäksi lämmin ruoka. Samoin klo 12 alkavien valtuuston kokousten yhteydessä valtuutetuille on tarjottu lounas. Toimielimet ovat noudattaneet yhdenmukaista käytäntöä kauden aikana.

Kokoustarjoilujen kustannukset kaikkien toimielinten osalta vuonna 2024 ovat olleet yhteensä 42 709,04 euroa. Jokainen toimielin vastaa kokoustensa ja tilaisuuksiensa kokoustarjoilujen kustannuksista.

**Oheismateriaalina** on *Kustannustiedot kokoustarjoiluista toimielimittäin vuonna 2024.*

Kouvolan kaupunki on kokoustarjoiluilla halunnut tukea luottamushenkilöiden jaksamista huomioiden myös toimielinten kokousten sijoittuminen pääosin luottamushenkilöiden varsinaisen työpäivän jälkeiseen ilta-aikaan; kokoukset alkavat pääsääntöisesti iltapäivällä kolmen ja viiden välillä ja monet luottamushenkilöt tulevat kokouksiin suoraan töistä. Kokoukset saattavat kestää pitkään, jolloin tarjoilujen, kuten kahvin ja pienen syötävän on nähty auttavan energiatason ja keskittymiskyvyn ylläpitämistä koko kokouksen ajan. Kokoustarjoilujen järjestäminen nykyisellä tasolla vastaa myös yleistä käytäntöä verrokkikuntien selvityksen perusteella.

Osana valtuustoaloitteeseen laadittavan vastauksen valmistelua, kaupungin hallintopalvelut on tehnyt myös vertailua muiden kuntien (mm. Kotka, Lahti, Mikkeli, Pori ja Lappeenranta) kokoustarjoiluista kunnan toimielinten kokouksissa ja tilaisuuksissa. Selvityksen perusteella muissa kunnissa tarjoiluja on pääsääntöisesti kaikissa toimielinten kokouksissa (valtuusto, kaupunginhallitus, lautakunnat), iltakouluissa ja seminaareissa. Verrokkikunnissa tarjoilujen kustannuksista vastaa pääosin järjestävä toimielin ja luottamushenkilöille tarjotaan kokouksen yhteydessä kahvi/tee sekä suolainen tarjottava, kuten voileipä, ja tilanteen mukaan joskus myös hedelmiä. Pidemmässä kokouksissa ja koko päivän kestävässä

seminaareissa tarjotaan monissa kunnissa myös lämmin ruoka, muutamissa verrokkikunnissa myös jälkiruoka. Osassa verrokkikunnista kaupunginhallitukselle tarjotaan sekä lounas ennen kokousta että kahvitarjoilu lisukkeineen kokoustarjoiluina kokouksessa.

Vertailutiedon perusteella Kouvolan kaupungin käytäntöä kokoustarjoilujen osalta voidaan katsoa mitoitukseltaan vastaavaan muiden kaupunkien yleistä, kohtuullista linjaa. Kokoustarjoiluja voidaan selvityksen perusteella pitää yleisen käytännön mukaisena toimintatapana. Kouvolan kaupungin tarjoilut eivät kuitenkaan ole yhtä laajat kuin joissakin verrokeissa, mutta vastaavat pääsääntöistä tasoa.

#### *Jatkotoimenpiteet*

Yleisen käytännön ja luottamushenkilöiden jaksamisen tukemisen perusteella kokoustarjoiluja voidaan katsoa olevan perusteltua jatkaa myös jatkossa. Nykyistä tarjoilutasoa voidaan pitää keskimääräisen tason mukaisena.

Tarjoilujen kustannuksia pystytään kuitenkin pienentämään kiinnittämällä huomiota siihen, mitä kokouksiin tilataan tarjolle sekä tarkentamalla tilausmääriä. Tämän osalta tarjoilujen laajuutta voidaan tarkastella esimerkiksi siten, että hedelmätarjoilu jätetään pois leivän ohella valtuustossa tarjottavina tarjoiluina tai esimerkiksi vaihtamalla leivät ainoastaan hedelmiin.

Tehokkaimmin kustannuksiin voidaan kuitenkin vaikuttaa varsinaisten tarjottavien tuotteiden sijaan pienentämällä erityisesti hävikkiä, eli kiinnittämällä huomiota tilausmääriin siten, että ne vastaavat tosiasiallista menekkiä. Tässä myös luottamushenkilöillä on keskeinen rooli. Kokoustarjoilut tulee tilata 3 vuorokautta ennen kokousta, joten kokousosallistujien ajoissa läsnäolosta ja poissaolosta ilmoittaminen mahdollistaa tarjoilujen tilaamisen juuri oikealle määrälle osallistujia, jolloin vähennetään ruokahävikkiä. Luottamushenkilöille sekä muille kokouksiin ja tilaisuuksiin osallistuville muistutetaan säännöllisesti ilmoittautumisen tärkeydestä, jotta tarjoilut tilataan oikealle määrälle osallistujia ja erityisruokavalioiden mukaisia tarjottavia ei tilata turhaan.

#### **Aloitteen tekijöiden kommentit vastauksesta**

Valtuustoaloitteeseen laadittu vastaus on annettu valtuustoaloitteiden käsittelyohjeen mukaisesti aloitteen tekijälle kommentoitavaksi ennen vastauksen päätöksentekoon saattamista. Laadittuun vastaukseen ei saapunut kommentteja määräaikaan 23.4.2025 mennessä.

**Yhteenveto: Valtuustoaloitteessa esitettyjen toimenpiteiden toteuttaminen ja siihen liittyvät perustelut sekä mahdolliset rajoitteet**

Perustuen Kouvolan kaupungin nykyiseen käytäntöön ja muiden kuntien käytäntöihin, esitetään, että kaupunki järjestää jatkossakin kokoustarjoilut toimielinten kokouksiin pääsääntöisesti nykyisellä tarjoilumitoituksella.

Uuden valtuustokauden alkaessa otetaan lisäksi kaupungin sisäinen ohjeistus kokoustarjoiluista tarkasteluun ja ohjeistusta tarkennetaan tarvittavilta osin. Esimerkiksi tilaisuuden luonteesta riippuen voidaan suolainen/makea syötävä korvata pelkillä hedelmillä.

Valtuustokauden alkaessa myös painotetaan kaikkien toimielinten jäsenille ilmoittautumisen tärkeyttä, jotta tarjoilut tilataan oikealle määrälle osallistujia, sillä tällä vältetään tehokkaimmin ruokahävikkiä ja säästetään tarjoilukustannuksissa.

Lisätietoja: hallintojohtaja Saara Rahkonen-Rannikko, puh. 020 615 9066, saara.rahkonen-rannikko(at)kouvola.fi

**Kaupunginjohtajan ehdotus:**

Kaupunginhallituksen ehdotus kaupunginvaltuustolle:

Kaupunginvaltuusto päättää

1. merkitä valtuustoaloitteeseen saadun vastauksen tiedoksi.
2. todeta, että nykyistä tarjoilutasoa voidaan pitää keskimääräisen tason mukaisena, kohtuullisena tasona ja kaupunki järjestää kokoustarjoilut toimielinten kokouksiin pääsääntöisesti nykyisellä tarjoilumitoituksella. Kustannusten hallinnoimiseksi kiinnitetään huomiota myös jatkossa ruokahävikkiin ja tarkkoihin tilausmääriin ilmoittautumisten perusteella.
3. todeta, että valtuustoaloite on käsitelty loppuun.

**Kaupunginhallituksen päätös:**

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Oheismateriaali

Raportti toimielinten kokoustarjoilukustannuksista 1.1.2024-31.12.2024\_kh05052025

**Ilmoitusasiat sekä kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat ja päätökset****Kaupunginhallitus 05.05.2025 § 116****Saapuneet kirjeet****Pöytäkirjat**

Toimielimien pöytäkirjat ovat katsottavissa kaupungin verkkosivuilla osoitteessa:

[www.kouvola.fi/kouvolankaupunki/paatoksenteko/esityslistat-ja-poytakirjat/](http://www.kouvola.fi/kouvolankaupunki/paatoksenteko/esityslistat-ja-poytakirjat/)

**Viranhaltijapäätökset****Henkilöstöjohtajan päätökset:**

29.4.2025: Kaupunginlakimiehen viran (virkanumero: 10013) nimikkeeksi muutetaan 1.6.2025 alkaen kaupunginjuristi ja lakimiehen viran (virkanumero: 10014) nimikkeeksi juristi.

**Tietohallintojohtajan päätökset:**

24.4.2025: Valitsen määräaikaiseen digiasiantuntijan tehtävään Jaakko Forsellin ajalle 1.5.2025 - 30.4.2027.

Valitulla on 4 kuukauden koeaika. Työyksikkö palvelussuhteen alkaessa on tietohallinto.

Tehtäväkohtainen palkka on [REDACTED] euroa/kk hinnoittelutunnus on 01ICT040, vaativuustaso on I.

Palvelusaikaan perustuvan lisän vahvistaa toimivaltainen viranomainen.

Lisätietoja: hallintojohtaja Saara Rahkonen-Rannikko, puh. 020 615 9066, saara.rahkonen-rannikko(at)kouvola.fi

**Kaupunginjohtajan ehdotus:**

Kaupunginhallitus päättää

1. merkitä edellä mainitut asiakirjat tiedoksi ja
2. toteaa ettei edellä lueteltuihin pöytäkirjoihin sisältyvissä päätöksissä tarkoitettuja asioita ole aihetta ottaa kaupunginhallituksen käsiteltäviksi ja
3. tyytyä muiden viranomaisten päätöksiin.

**Kaupunginhallituksen päätös:**

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

---

**Liitteet**

Liite7 Viranhaltijapäätökset\_kh05052025

---

**Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 106, § 107, § 108, § 109, § 111, § 112, § 113, § 114, § 115, § 116**

**Muutoksenhakukielto**

Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §.

## Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 110

### Oikaisuvaatimusohje

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

#### Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), sekä
- kunnan jäsen.

#### Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on toimitettava Kouvolan kaupungin kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on julkaistu nähtäväksi yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimustajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arklauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

#### Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Kouvolan kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimus toimitetaan Kouvolan kaupungin kirjaamoon.

Postiosoite: PL 85, 45101 Kouvola

Käyntiosoite: Torikatu 10, 2. krs. Kouvola

---

Sähköpostiosoite: kirjaamo@kouvola.fi  
Faksinumero: 020 615 3054  
Puhelinnumero: 020 615 6200  
Kirjaamon aukioloaika: ma-pe klo 9.00-15.00

### **Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö**

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- se, millaista oikaisua vaaditaan
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.